

Sveučilište u Splitu
Fakultet elektrotehnike,
strojarstva i brodogradnje
Prof.dr.sc. Ivica Veža

NA PUTU PREMA INOVATIVNOM I PAMETNOM PODUZEĆU 4. INDUSTRIJSKA REVOLUCIJA

Ludbreg, 07. rujna 2015.

Sadržaj

1. Uvod Mega trendovi
2. Industrija 4.0
3. Projekt Inovativno pametno poduzeće
4. Zaključak

Sadržaj

1. Uvod Mega trendovi
2. Industrija 4.0
3. Projekt Inovativno pametno poduzeće
4. Zaključak

Mega trendovi & Izazovi

Mega trendovi

01 Starenje

02 Individualizam

03 Tehnologije

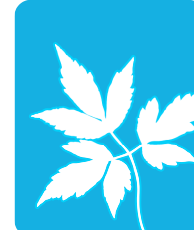
04 Globalizacija

05 Urbanizacija

06 Održivost

Mega trendovi

01 Starenje stanovništva

Mega trendovi

Starenje

Mi postajemo stariji ali naša taština je sve mlađa.

(Marie von Ebner-Eschenbach)

- Inovacije za starije osobe
- Zrele osobe
- Najbolje godine
- Sretni omiljeni
- 60+
- Generacija plus
- Mladi seniori
- Najbolji kupci
- Srebreno tržište

Demografske promjene

- U svijetu će 2050. god. živjeti 9 milijardi ljudi
- God. 2030. će jedna milijarda ljudi biti starija od 65 godina
- Rasti će broj stanovništva, posebno u Africi, Aziji i Latinskoj Americi
- Višak mlađih muškaraca u zemljama u razvoju (posebno u Indiji)
- Staračka društva – očekuje se produženje životnog vijeka, povećanje srednjeg broja godina, kasnije godine odlaska u mirovinu

Mega trendovi

02 Individualizam

Mega trendovi

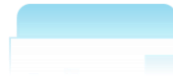
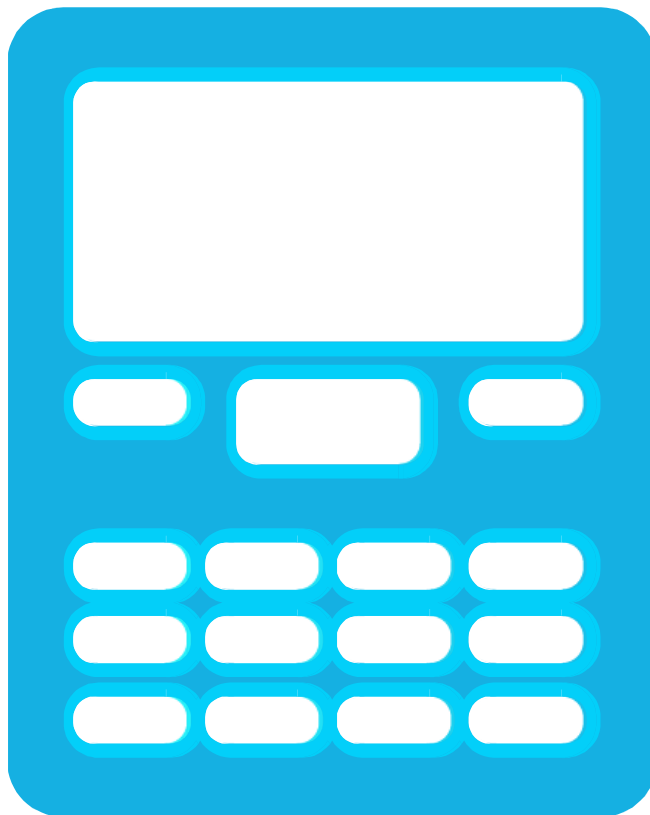
Individualizam

- Samodostatnost, različitost, kooperacijski individualizam
- Web 2.0, networking, facebook, twitter, blogs
- Prilagođeni design
- Fleksibilne biografije

Mega trendovi

03 Tehnologije

Nove tehnologije

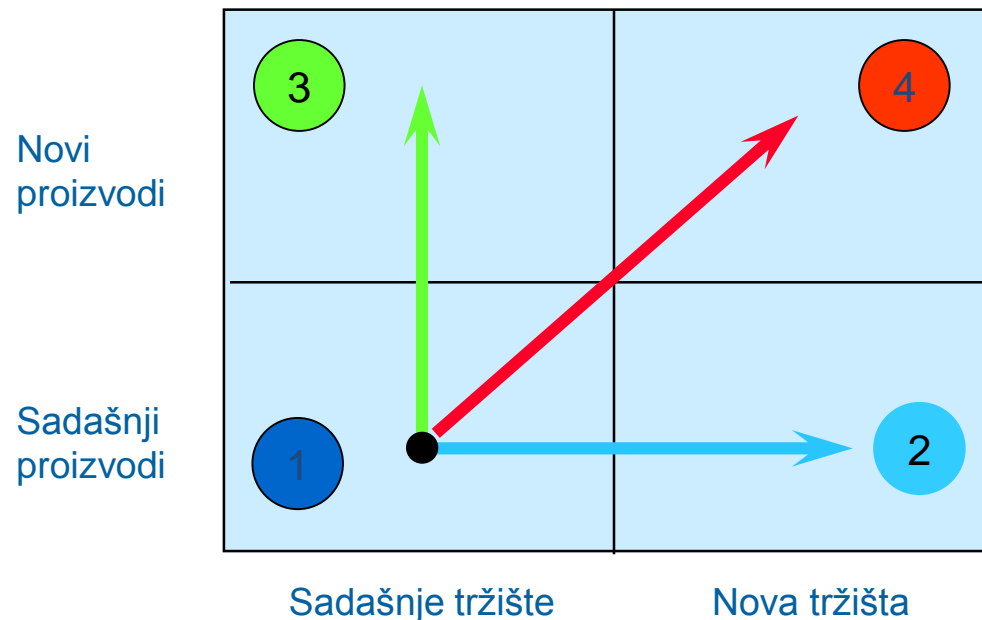
- Inovacijski zamah u području biotehnologije
- Poticanje razvoja novih materijala
- Medicinska tehnika / prevencija bolesti postaju sve važnije
- Povećana difuzija na tržištu nanotehnologijskog razvoja (tehnika za svakodnevni život i za specijalne aplikacije)
- Razvoj robotskih sustava (temeljenih na umjetnoj inteligenciji) – difuzija u domaćinstvima i nove primjene u industriji
- Mogući problemi prihvaćanja novih tehnologija
- Zamah razvoja i inovacija u tehnologijama energetike i zaštite okoline kao i tzv. CleanTech
- Nove tehnologije za korištenje vode

Manufuture Vision

RTD za High Adding Value

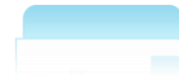
Osiguranje budućnosti proizvodnje u Europi
s visokom dodatnom vrijednosti (High Adding Value)

- 1 Customisation
Kvaliteta, troškovi, vrijeme
- 2 Globalna proizvodnja
- 3 Vodstvo u tehnologijama
- 4 Nove tehnologije za napredne sektore

- Proizvodnja temeljena na znanju u cilju postizanja konkurentnosti
- Vodstvo u tehnologijama
- Proizvodnja koja osigurava čistu okolinu i sadrži europsku kulturu

Mega trendovi

04 Globalizacija

Mega trendovi

Globalizacija

- Globalni igrači
- Svjetsko tržište
- Mobilnost
- Multikulturalnost
- Internet & mediji

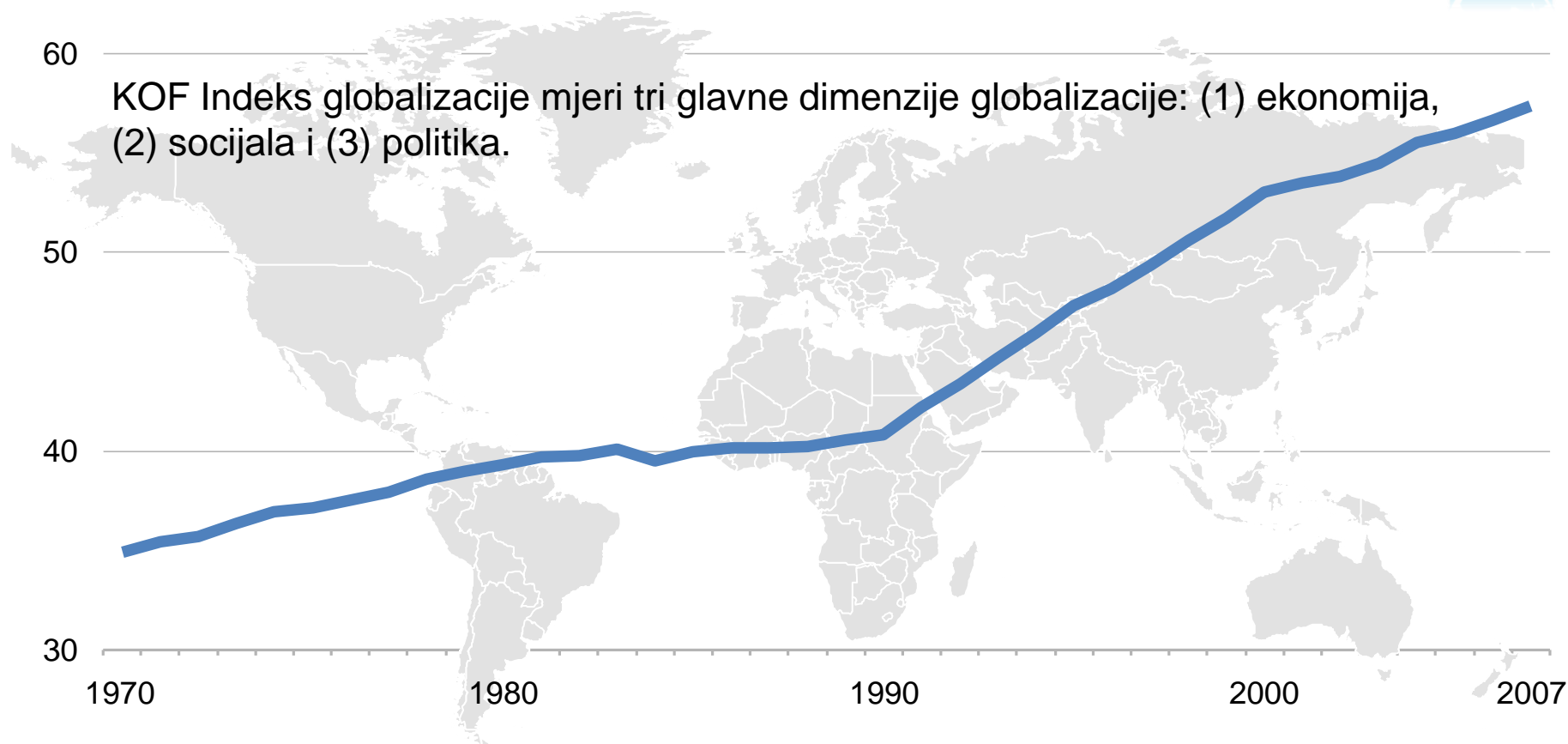
Globalizacija

- Napredovanje gospodarske globalizacije: daljnji rast svjetske trgovine i povećana kompleksnost lanca stvaranja nove vrijednosti
- Proces industrijalizacije u novim državama koje postaju svjetske velesile – gospodarstva BRIC zemalja (Brasil, Rusija, Indija i China)
- Razvitak od industrijskog gospodarstva prema gospodarstvu usluga (servisa) odnosno prema društvu znanja
- Povećana mobilnost ljudi i dobara
- Povećana gospodarska moć zemalja u razvoju, posebno Kine
- Porast značaja međunarodnih sporazuma i nevladinih organizacija – smanjenje moći odlučivanja nacionalnih država

Mega trendovi

KOF Index of Globalization – koeficijent globalizacije, ETH Zürich

Podaci su dobijeni na temelju godišnjih istraživanja
u 208 zemalja u periodu između 1970. do 2007. god.

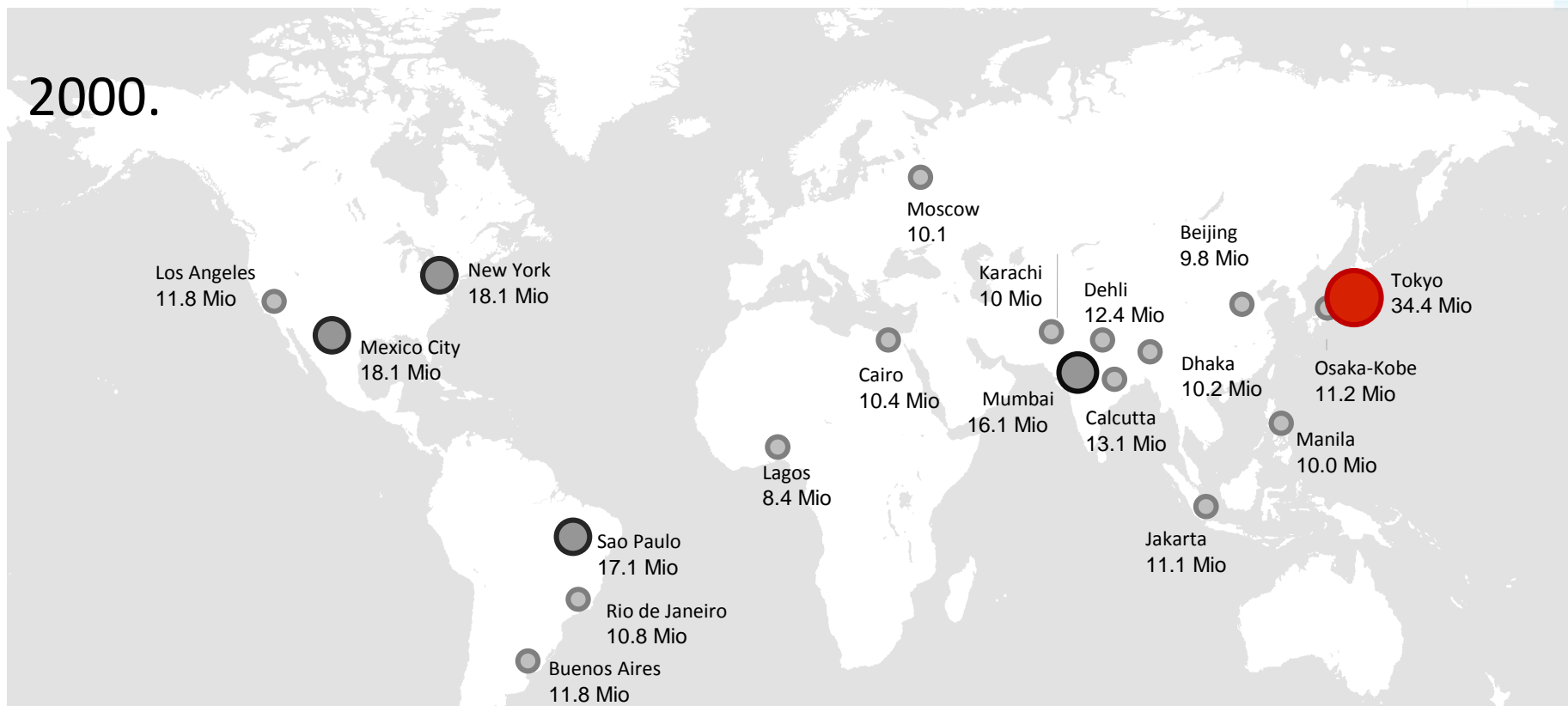
Mega trendovi

05 Urbanizacija

Mega trendovi

Mega gradovi diljem svijeta

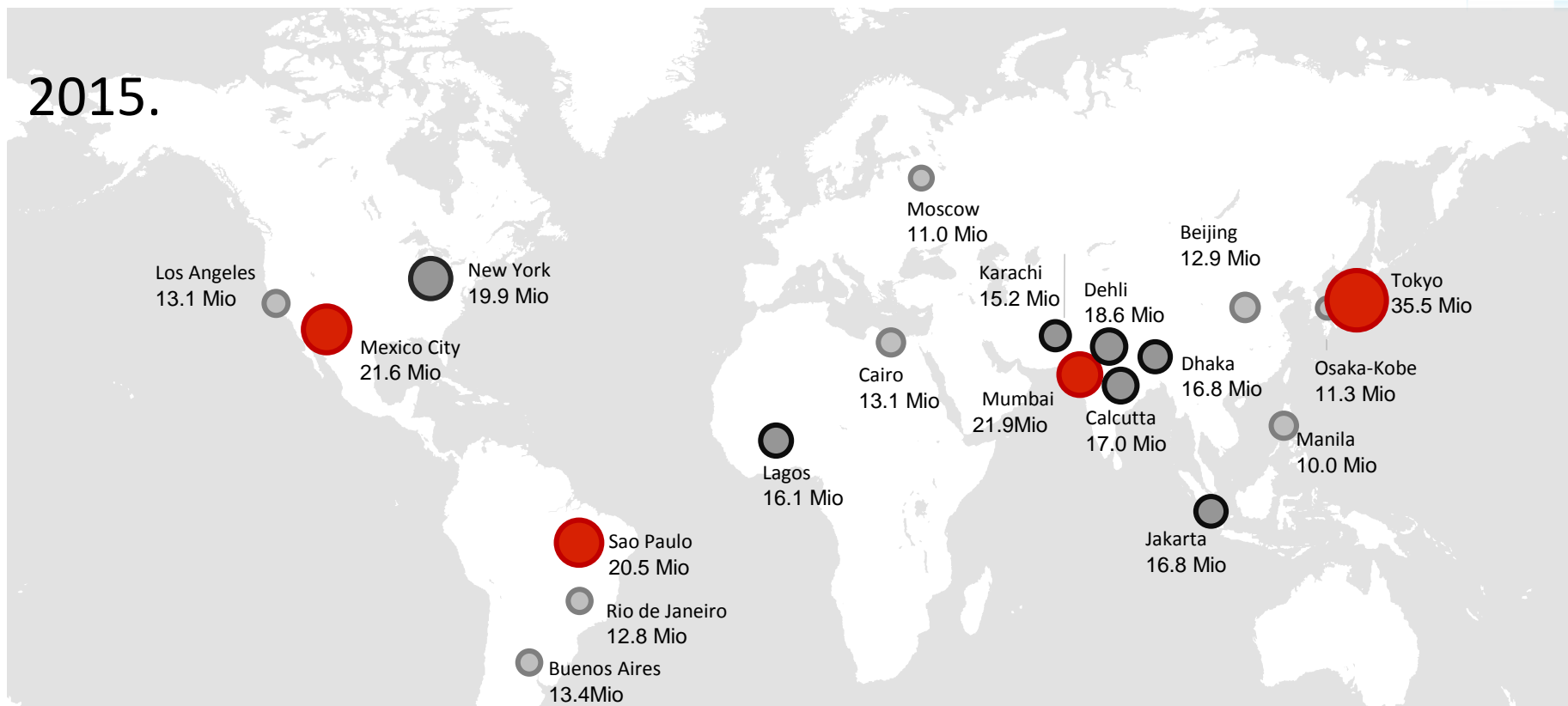
● < 15 Mio   ● 15 – 20 Mio   ● > 20 Mio

Mega trendovi

Mega gradovi diljem svijeta

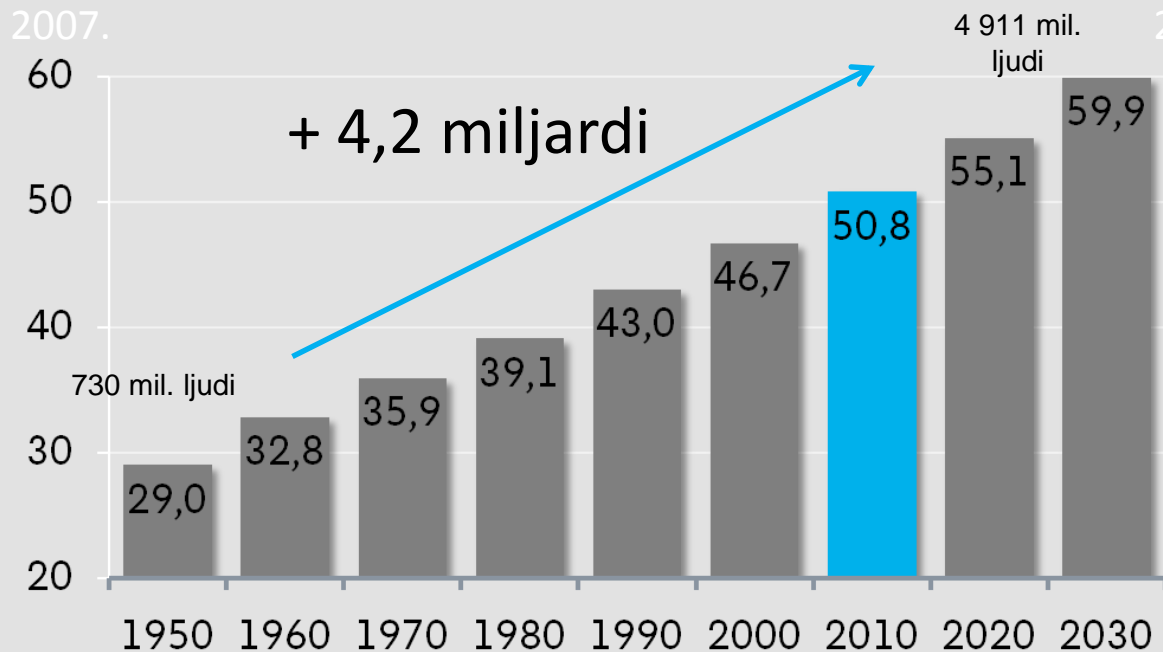
2015.

● < 15 Mio   ● 15 – 20 Mio   ● > 20 Mio

Mega trendovi

Stupanj urbanizacije

Posljedice

- Koncentrirane transportne mreže
- Visoko specijalizirani poslovi
- Kompleksni kulturni oblici
- Multi-kultura

Source: World Urbanization Prospect, UN, 2007

50% 70-80%

2000

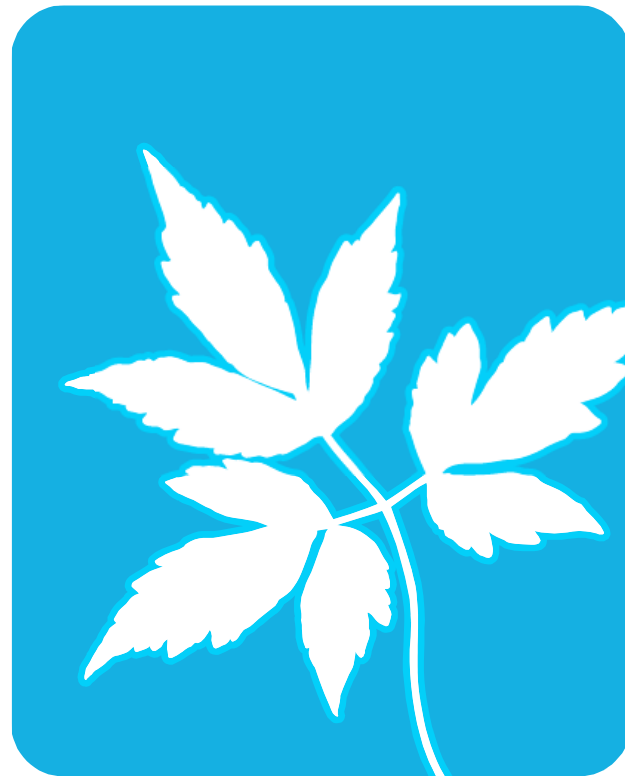
Urbanizacija

- Porast veličina gradova diljem svijeta
- Porast i sve veći broj milijunskih gradova i mega gradova
- Nastajanje gradova koji imaju obilježja da su neutralni s obzirom na CO₂, kao npr. Masdar City (Ujedinjeni Emirati)
- Ekspanzija predgrađa i suburbanizacija
- Povećanje potreba za infrastrukturom – posebno u područjima energetske infrastrukture i snabdijevanja s energijom
- Dugoročno osiguranje snabdijevanja vodom
- Porast prometa i ograničenje mobilnosti
- Investiranje i razvoj novih prometnih infrastruktura

Mega trendovi

06 Održivost

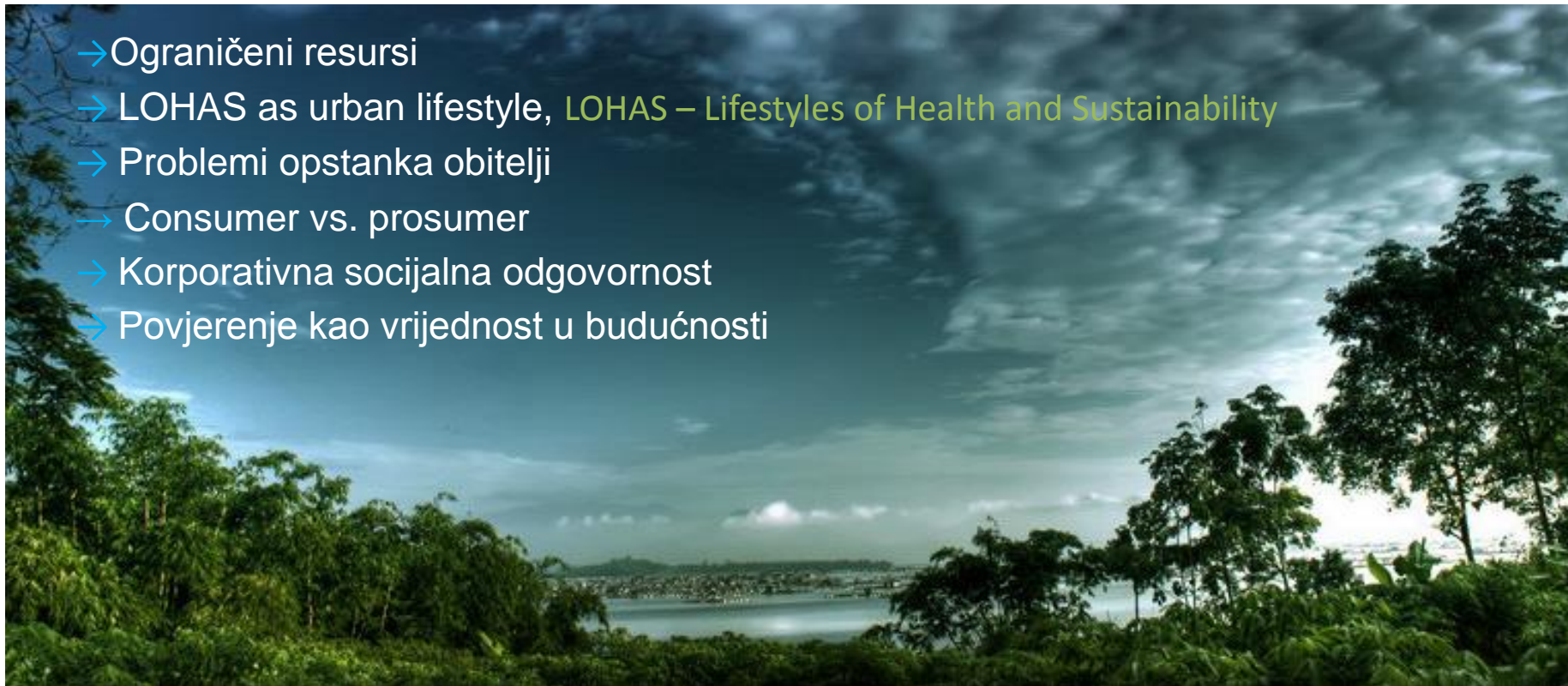

Mega trendovi

Održivost

- Ograničeni resursi
- LOHAS as urban lifestyle, **LOHAS – Lifestyles of Health and Sustainability**
- Problemi opstanka obitelji
- Consumer vs. prosumer
- Korporativna socijalna odgovornost
- Povjerenje kao vrijednost u budućnosti

Održivost

- LOHAS – Lifestyles of Health and Sustainability
  - Poseban segment tržišta u području održivog življenja, inicijative za zelenu ekologiju (sustainable living, green ecological initiatives)
  - Prepoznat je tržišni segment u USA, Zapadnoj Europi, a postoji progresivan trend rasta u državama Azije (Japan, Singapore i Taiwan)
- Prosumer
  - Umjetno stvorena riječ (spojena od 2 riječi) formirana je spajajući riječi **professional** ili **producer** s riječi **consumer**
  - Professional-consumer su segment tržišta
  - Producer-consumer imaju veću neovisnost od ostatka ekonomije (mainstream economy)
  - Također se prelazi od kupca koji ima pasivnu ulogu prema kupcu s aktivnom ulogom, individualno više uključenim u cjelokupan proces

Europska politika istraživanja i inovacija obuhvatiti će i “socijalne izazove”:

- Promjena klime i čista energija

- Održivi transport

- **Održiva industrijska proizvodnja**

- Održiva proizvodnja i potrošnja hrane

- Starenje populacije i javno zdravlje

Sadržaj

1. Uvod Mega trendovi

2. Industrija 4.0

3. Projekt Inovativno pametno poduzeće

4. Zaključak

Krivulje rasta umreženih uređaja

Stacionarni PC
(čovjek ide prema uređaju)

Mobilitet / BYOD
(uređaj ide sa čovjekom)

Internet stvari
(mobilni uređaji)

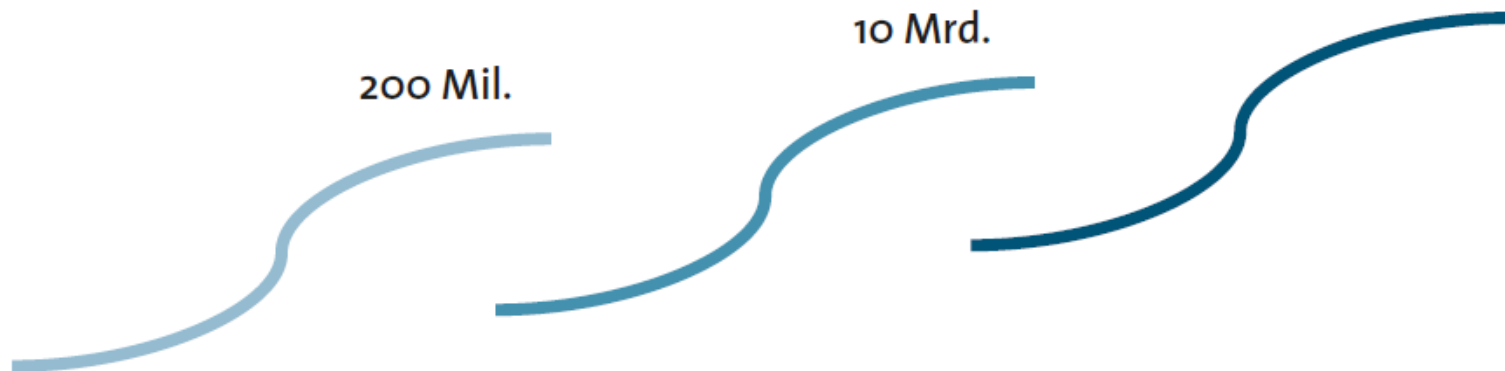

Internet of Everything
(ljudi, procesi, podaci, stvari)

50 Mrd.

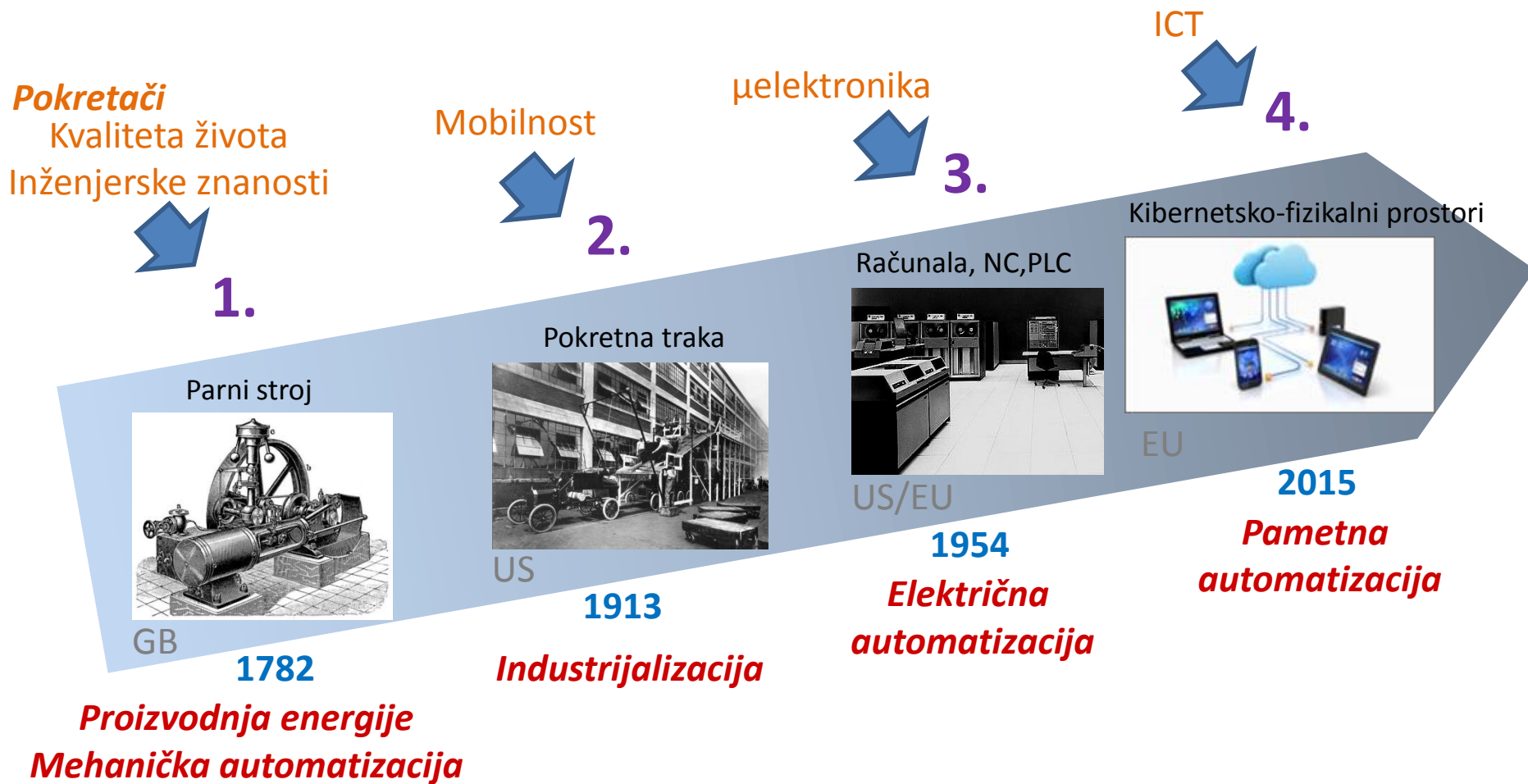
10 Mrd.

200 Mil.

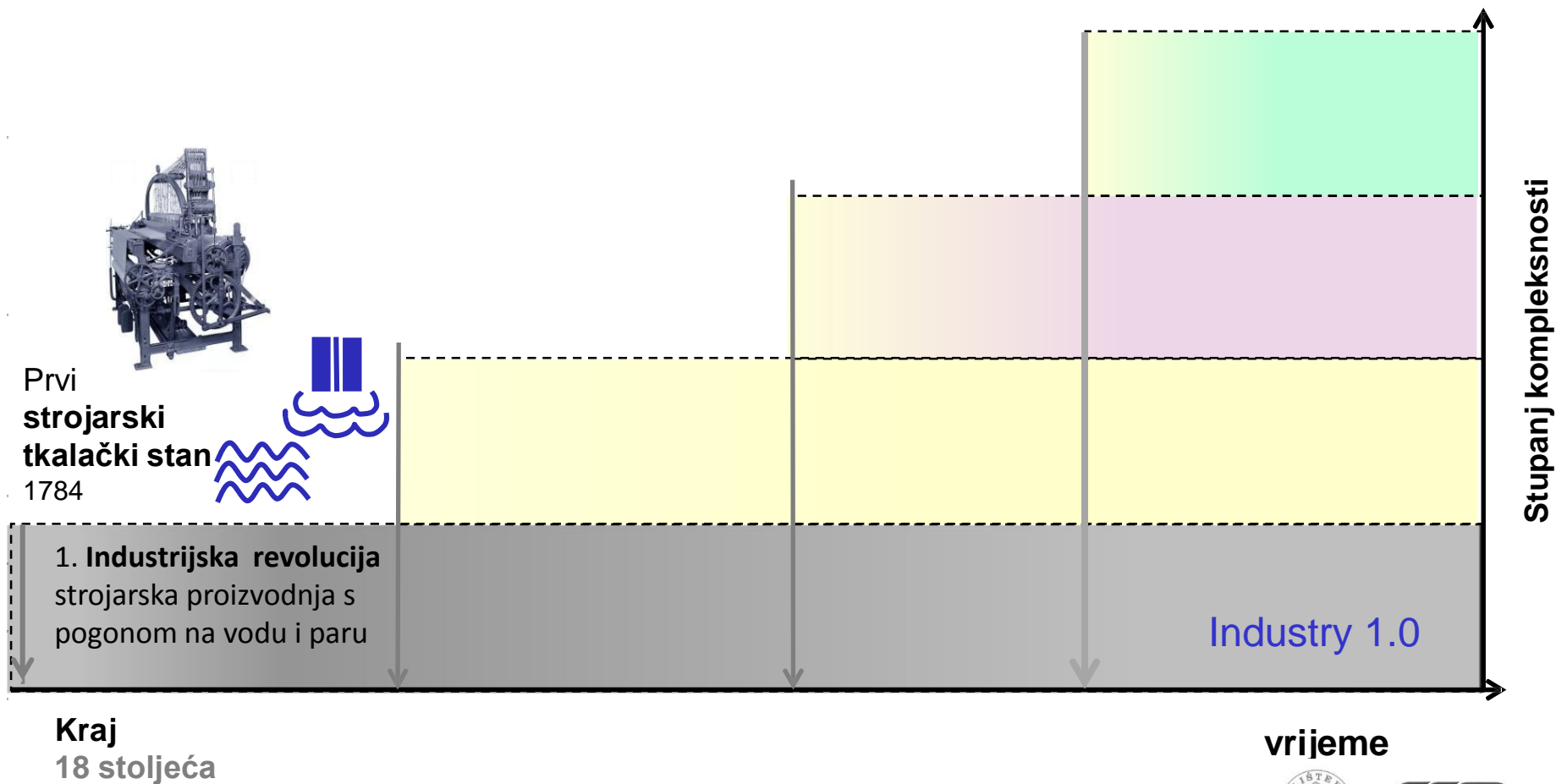

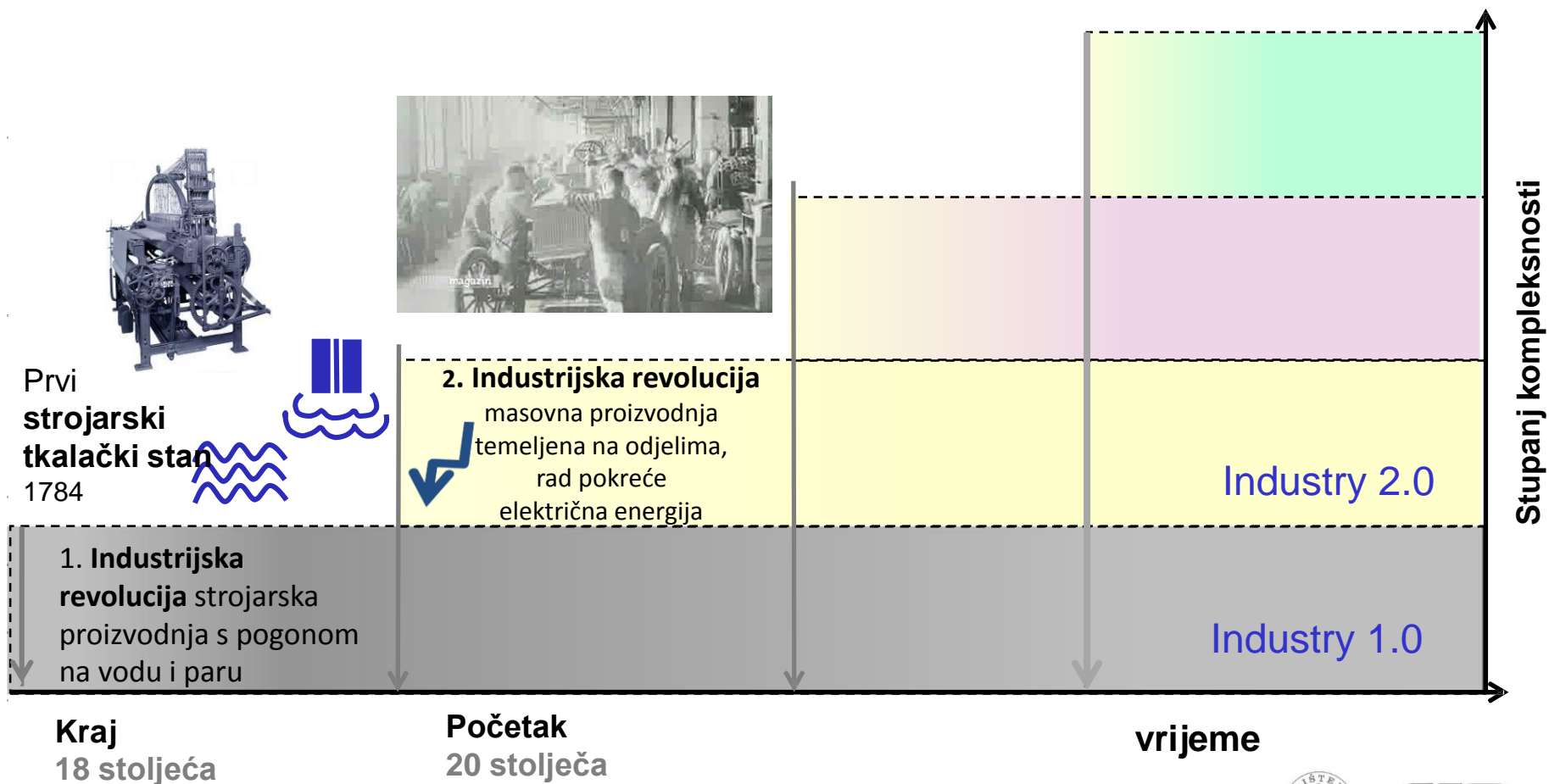
The 4th industrijska revolucija - „Industrija 4.0“

Od Industry 1.0 prema Industry 4.0: Prema četvrtoj industrijskoj revoluciji

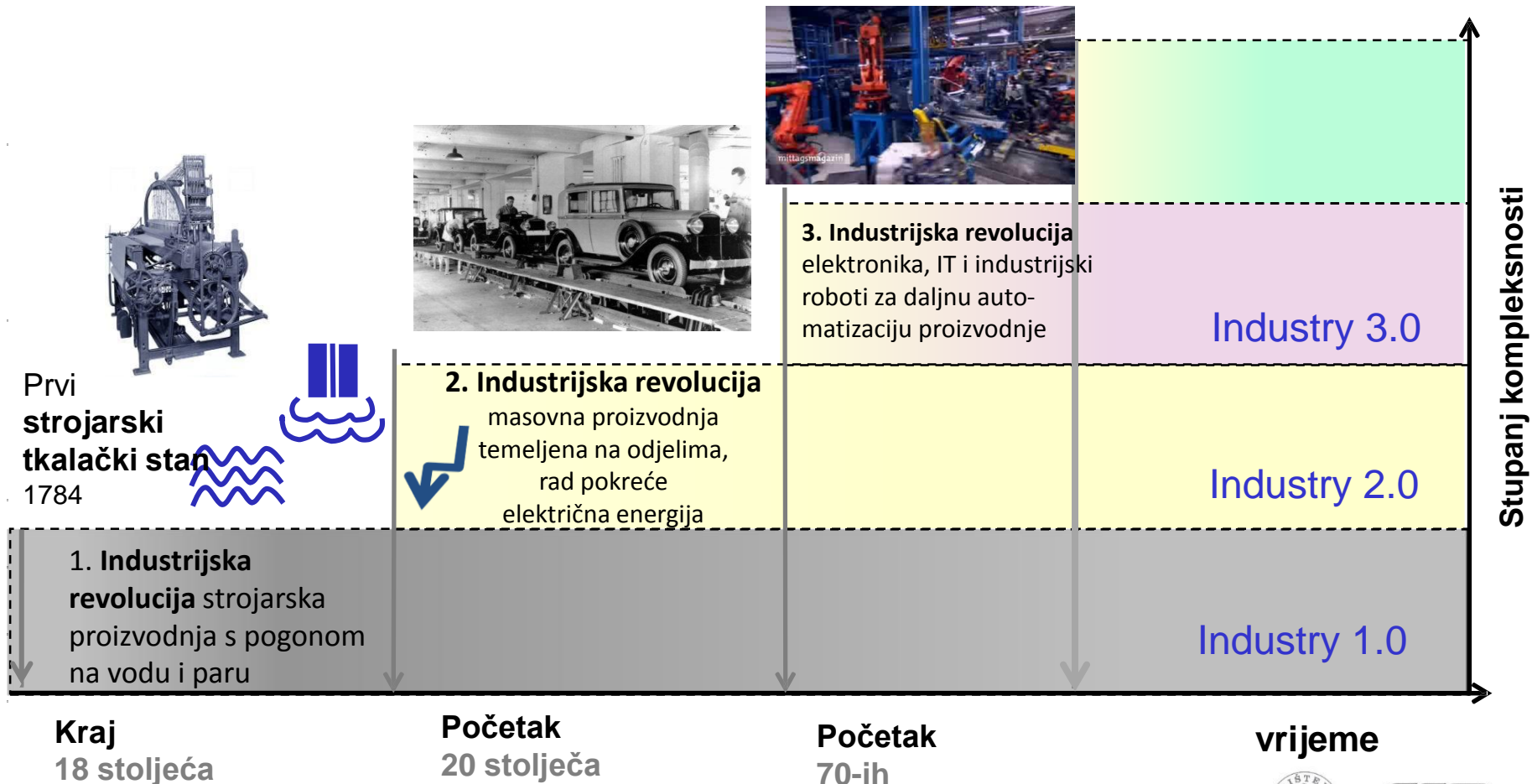

Od Industry 1.0 prema Industry 4.0: Prema četvrtoj industrijskoj revoluciji

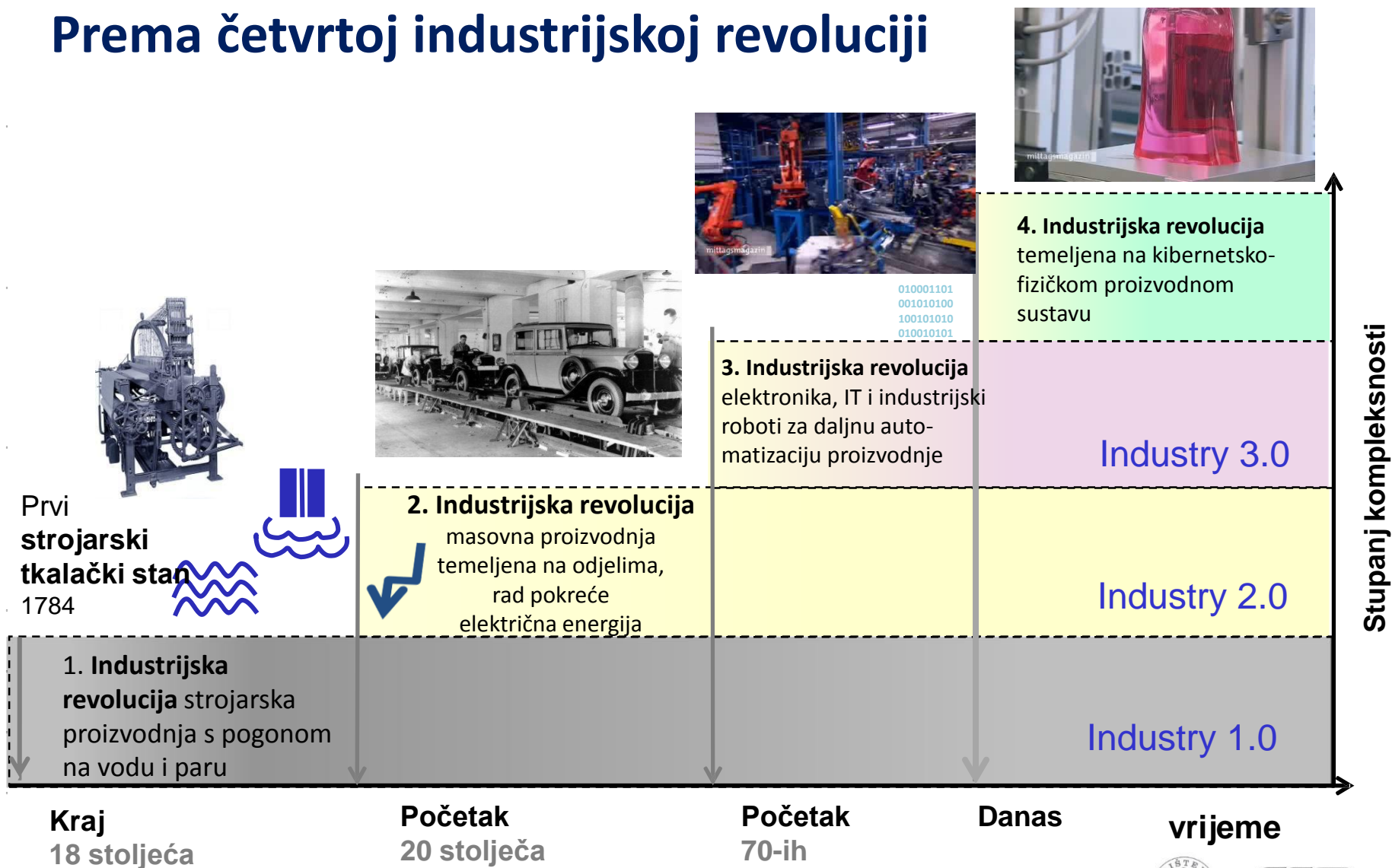

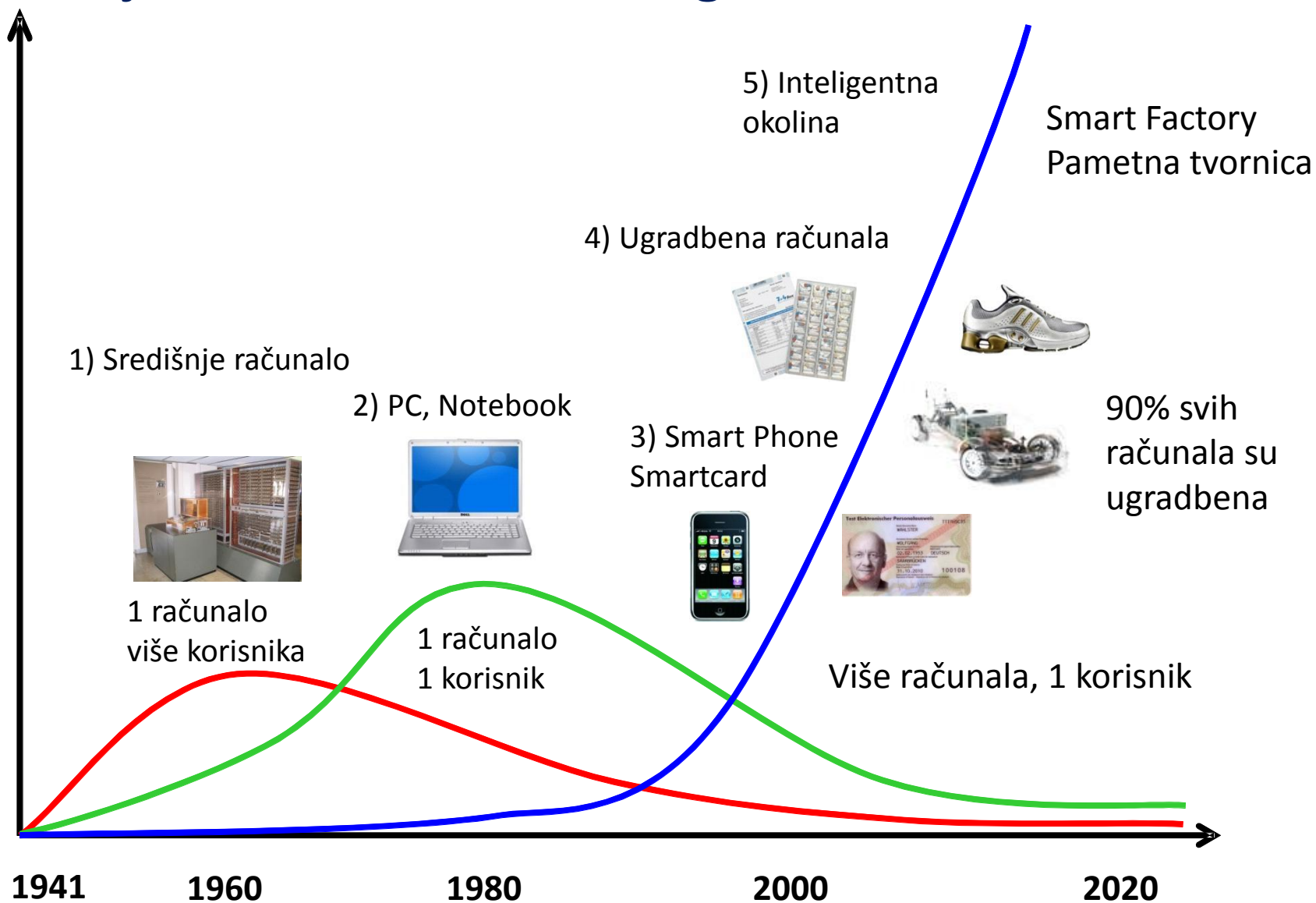
Od Industry 1.0 prema Industry 4.0: Prema četvrtoj industrijskoj revoluciji

Od Industry 1.0 prema Industry 4.0: Prema četvrtoj industrijskoj revoluciji

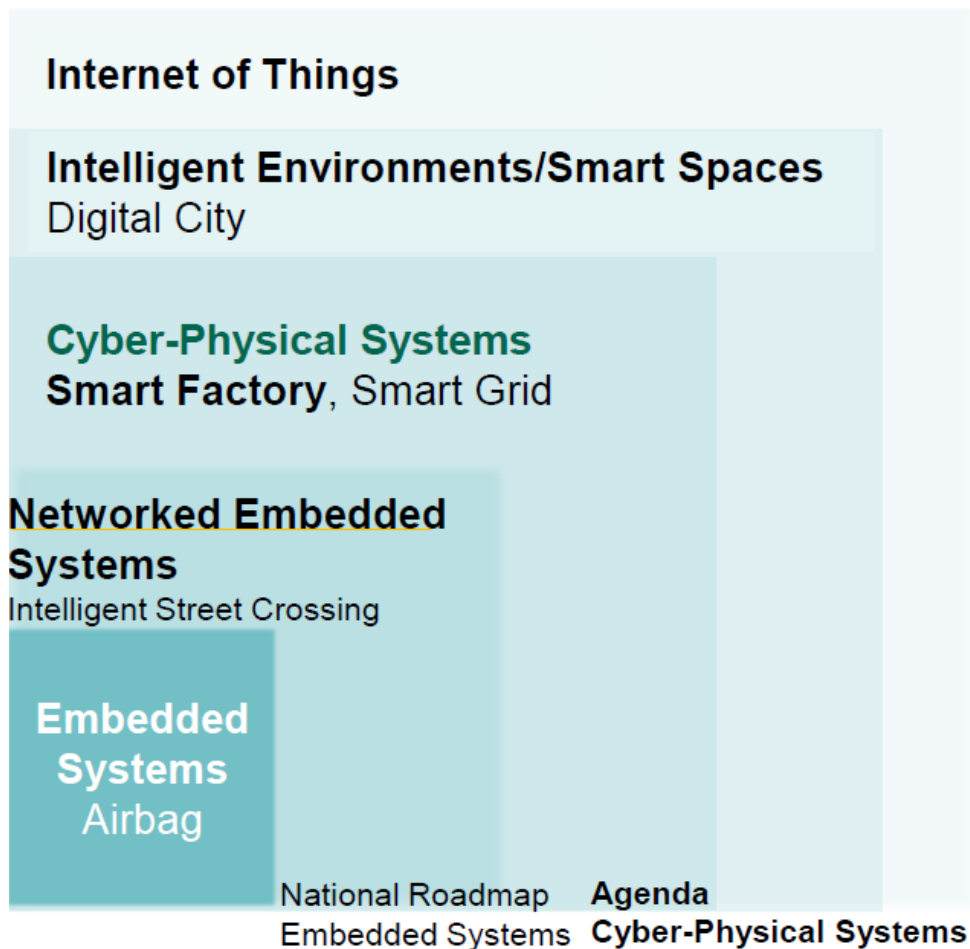
Na putu prema inteligentnom okruženju temeljenom na korištenju Interneta stvari i usluga

Budućnost projekta Industry 4.0 od njemačke kancelarke dr. Angele Merkel

500 M€ za trogodišnji
nacionalni program:
250 M€ ulaže Ministarstvo
istraživanja i Ministarstvo
gospodarstva

Evolucija od
ugradbenih sustava
do kibernetско-fizičkih
sustava

Preuzmi s

http://www.acatech.de/fileadmin/user_upload/Baumstruktur_nach_Website/Acatech/root/de/Material_fuer_Sonderseiten/Industrie_4.0/Final_report__Industrie_4.0_accessible.pdf

Zašto Njemačka investira u ovaj program?

Njemačka ima vodeću svjetsku poziciju u proizvodnji proizvoda kao i opreme za proizvodnju

Mi moramo prednjačiti

Svjetsko tržište prolazi kroz brze promjene:
trošak rada, kvaliteta potražnje, individualizirani proizvodi,
kraći životni ciklus proizvoda

Mi trebamo pametna rješenja

Njemačka mora zadržati proizvodnju u Njemačkoj ili čak pokrenuti proizvodnju vraćajući je iz low-cost zemalja

To je nužno za naše gospodarstvo

Industry 4.0 strategije financiranja

Projekti „Svjetionik“ izvodljivost feasibility

Veliki konzorciji
> **Industrija**
> **Sveučilišta**
10-15 Mio€ svaki
10-12 partnera

Federal Ministry
of Education
and Research

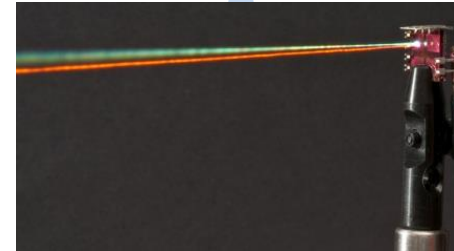

Projekti „ulična svjetla“ primjena application

Mali konzorciji
> **Industrija**
sveučilište
3-5 Mio€ svaki
4-5 partnera

Federal Ministry
of Economics
and Technology

Projekti „Laser“ temeljna istraživanja basic research

Mali konzorciji
> **Sveučilišta**
Industrija
0,5-2 Mio€ svaki
1-3 partnera

DFG

Federal Ministry
of Education
and Research

Korisnost Industry 4.0 za njemačko gospodarstvo

- Pomaže održanju industrije u Njemačkoj
- Pomaže uspješno poslovanje njemačkim poduzećima
- Donosi vodstvo na svjetskom tržištu
- Zahtjeva visokoobrazovane radnike
- Ubrzava proces pripreme proizvodnje
- Sadrži razvijene tehnološke procese temeljene na znanju
- Smanjuje kompleksnost

Ali...

- **Za realizaciju je potrebna dugogodišnja predanost**
- **Nije samo jedna industrija rješenje, ali može imati velik utjecaj**
- **Zahtjeva nove vještine**
- **Nužna je interdisciplinarna suradnja**
- **Usko je povezan s Cloud i Big Data**

Sadržaj

1. Uvod Mega trendovi

2. Industrija 4.0

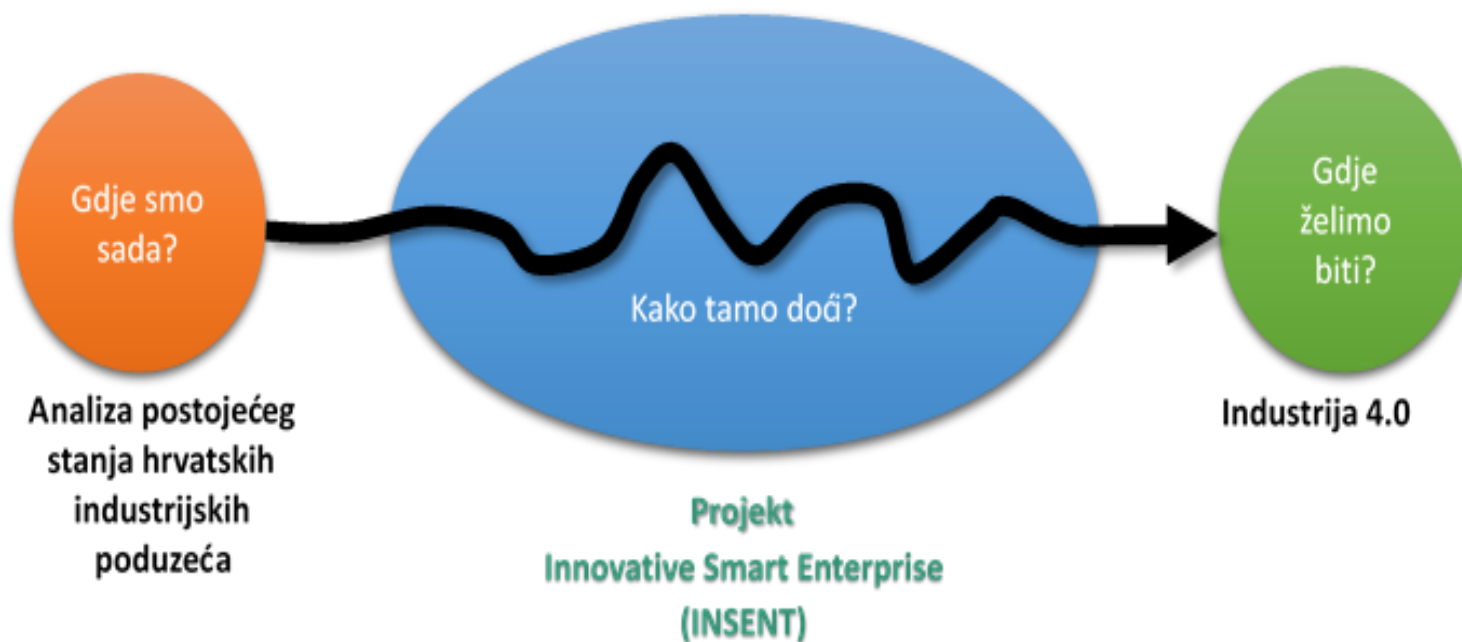
3. Projekt Inovativno pametno poduzeće

4. Zaključak

Ciljevi projekta INSENT

- Glavni cilj ovog projekta je razviti Hrvatski model Inovativnog pametnog poduzeća (HR-ISE model).
- Cilj je napraviti regionalnu prilagodbu modela, tj. uskladiti model Inovativnog pametnog poduzeća sa specifičnim regionalnim načinom razmišljanja, proizvodnom i organizacijskom tradicijom, te specifičnom edukacijom. HR-ISE model može pomoći hrvatskim poduzećima premostiti razliku između njihovih kompetencija i kompetencija i mogućnosti EU poduzeća.

Glavni cilj projekta INSENT

Radni paketi

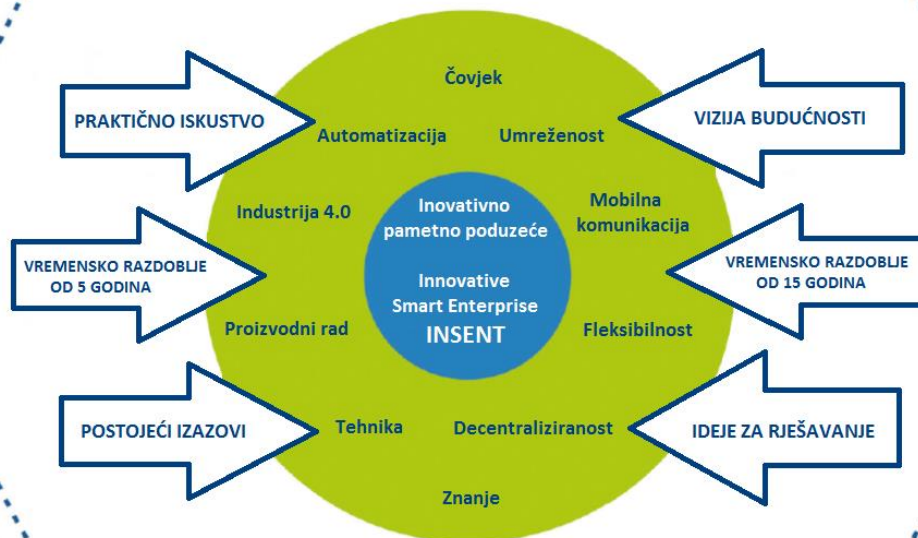
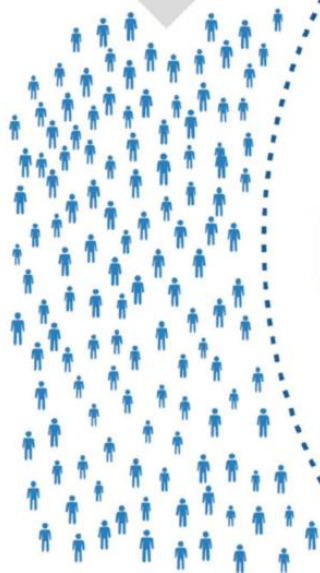
Radni paket 1: Analiza postojećeg stanja hrvatskih industrijskih poduzeća

Radni paket 2: Razvoj Hrvatskog modela inovativne, pametne tvornice (HR-ISE model)

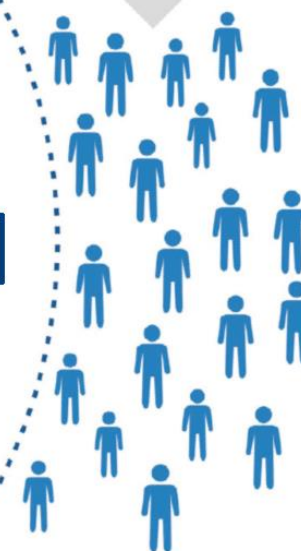
Radni paket 3: Eksperimentalno testiranje HR-ISE modela na Tvornici koja uči (Learning Factory) → Transfer pametne tvornice u poduzeća

Radni paket 4: Desiminacija

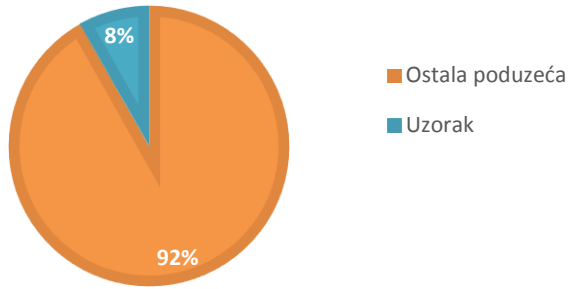
159 odgovora
tvrtki

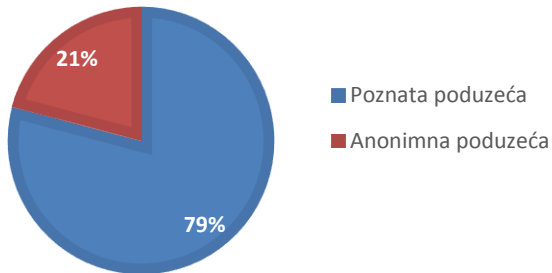
8 eksperata iz
znanosti

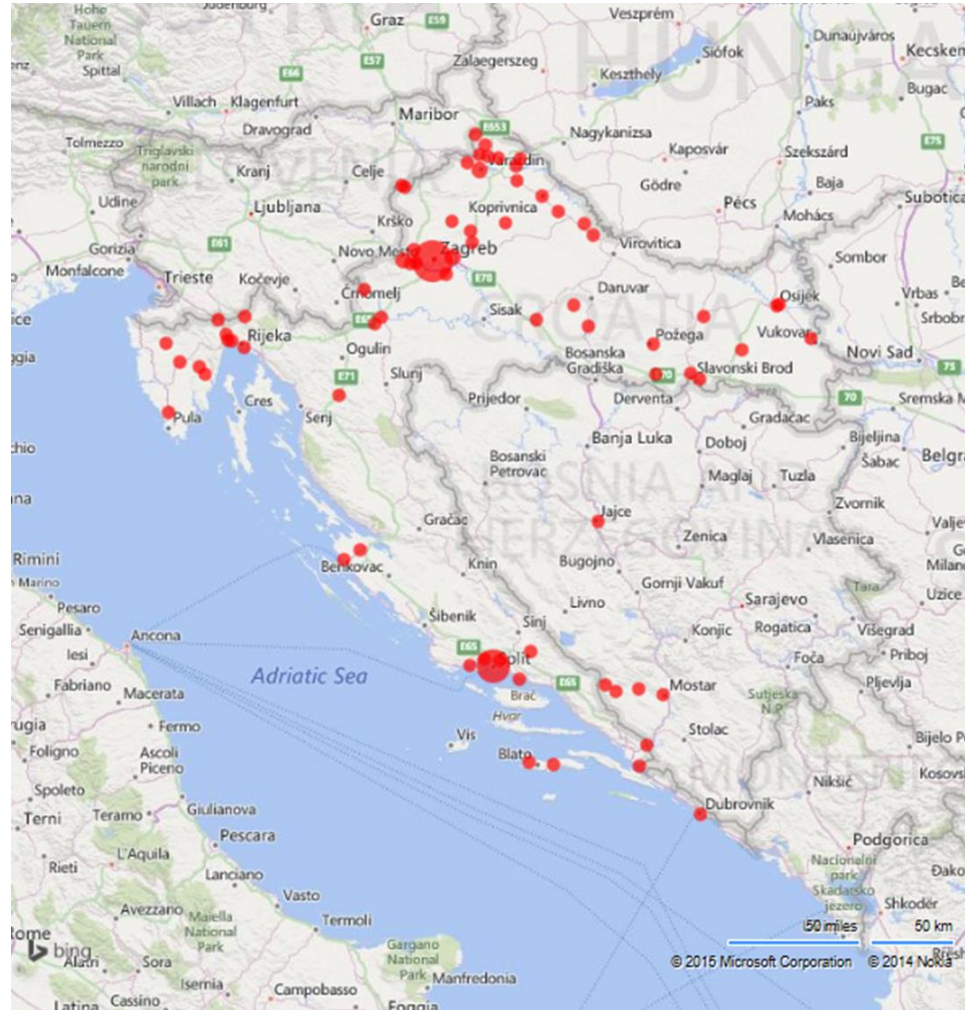
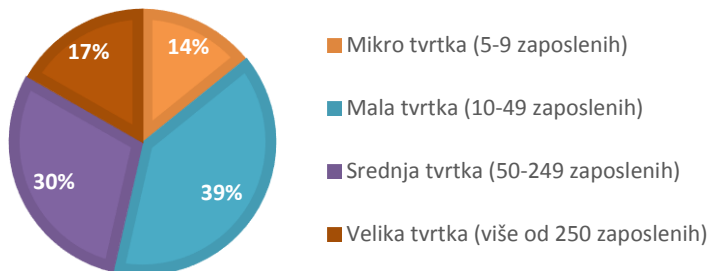
VELIČINA UZORKA

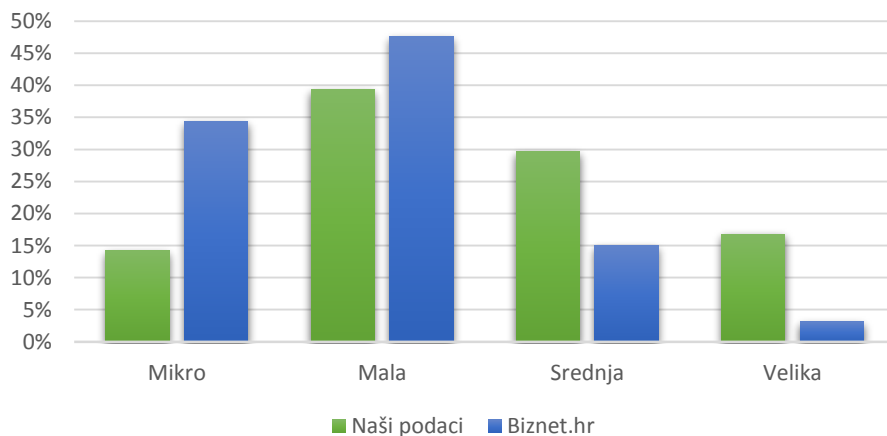
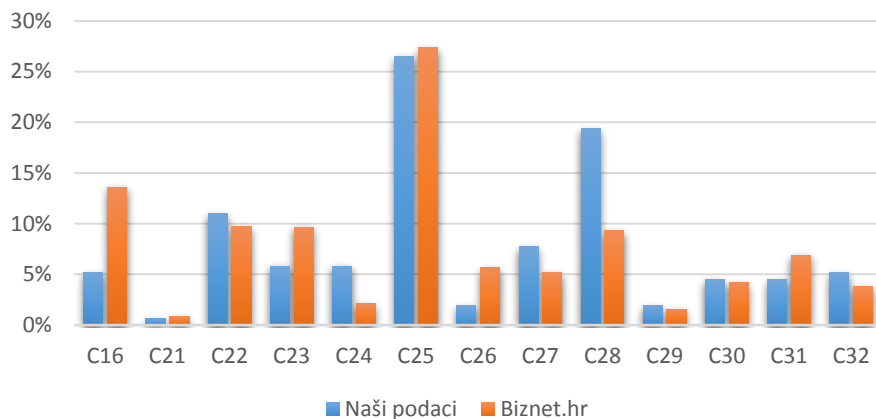
ANONIMNOST ODGOVORA

VELIČINA TVRTKE

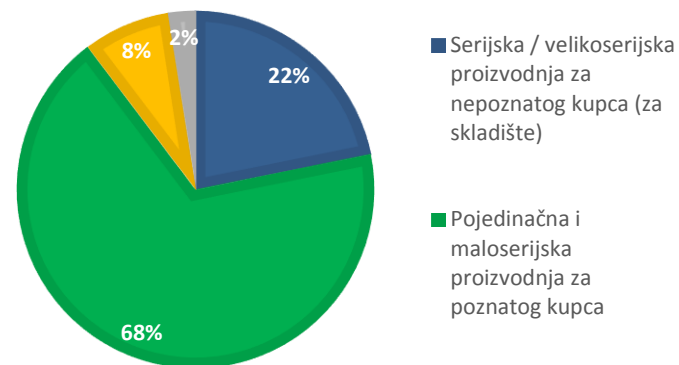
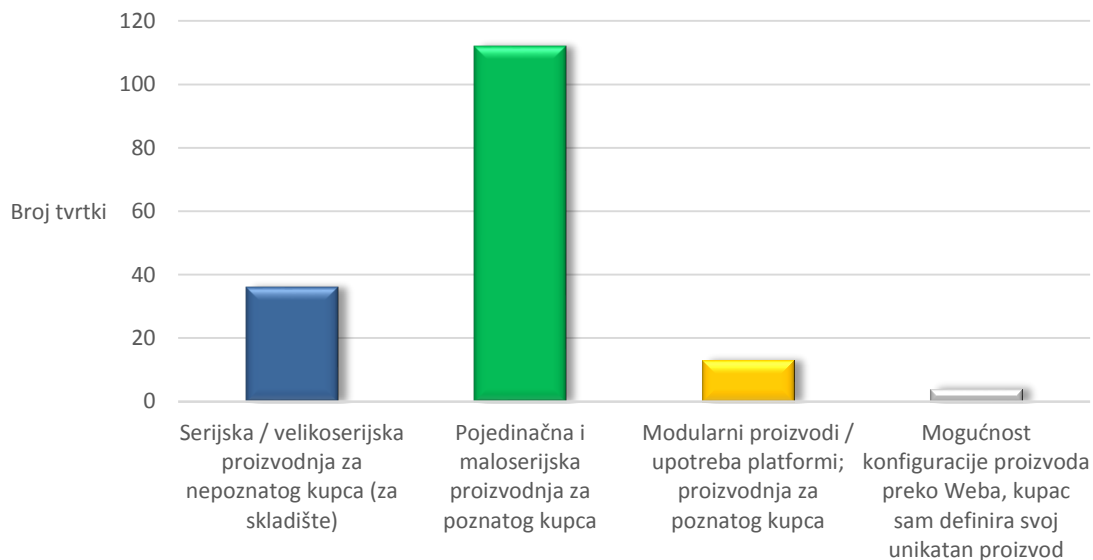
REPREZENTATIVNOST UZORKA

- C16 - Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala
- C21 - Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka
- C22 - Proizvodnja proizvoda od gume i plastike
- C23 - Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda
- C24 - Proizvodnja metala
- C25 - Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme
- C26 - Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih uređaja
- C27 - Proizvodnja električne opreme
- C28 - Proizvodnja strojeva i uređaja
- C29 - Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- C30 - Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava
- C31 - Proizvodnja namještaja
- C32 - Ostala prerađivačka industrija

Odaberite odgovor koji najbolje opisuje proizvode u Vašem proizvodnom sustavu

VRSTA PROIZVODA U PROIZVODNOM SUSTAVU TVRTKE

Pitanja u upitniku u odnosu na razine industrije

	Pitanje 1	Pitanje 2	Pitanje 3	Pitanje 4	Pitanje 5	Pitanje 6	Pitanje 7	Pitanje 8	Pitanje 9
Industrija 1	Razvoj proizvoda odvija se pomoću CAD sustava	Ručna (bravarska) obrada i/ili ručna montaža	Usmena komunikacija čovjek – čovjek (rukovoditelj objašnjava radni nalog radnicima)	Nema evidencije o prolasku proizvoda kroz proizvodni proces	Na temelju dostupnih podataka možete donekle procijeniti koliko sirovine, dijelova i proizvoda trenutno imate u ulaznom skladištu te pojedinim međuskladištima u proizvodnji	Na temelju dostupnih podataka možete donekle procijeniti koliko gotovih proizvoda trenutno imate u izlaznom skladištu	Kontrola proizvoda na kraju proizvodnog procesa	Prisutna je podjela u odjele prema funkcijama (PC i softveri se nalaze u pojedinim odjelima (CAD, CAM, CAD, PPC))	Ne koristi se ni TPS ni GALP principi
Industrija 2	Razvoj proizvoda odvija se pomoću CAD sustava	CNC obradni strojevi i/ili automatizirana proizvodna linija	Pismena komunikacija čovjek – čovjek (rukovoditelj predaje pisani radni nalog radniku)	Proizvod ili transportni sanduk ima pričvršćen papir na koji se zapisuje kada i što je rađeno	Na temelju dostupnih podataka možete donekle procijeniti koliko sirovine, dijelova i proizvoda trenutno imate u ulaznom skladištu te pojedinim međuskladištima u proizvodnji	Na temelju dostupnih podataka možete donekle procijeniti koliko gotovih proizvoda trenutno imate u izlaznom skladištu	Međufazna kontrola (samokontrola) tijekom cjelokupnog procesa	Prisutna je podjela u odjele prema funkcijama (PC i softveri se nalaze u pojedinim odjelima (CAD, CAM, CAD, PPC))	Ne koristi se ni TPS ni GALP principi
Industrija 3	Upotreba Digitalne tvornice (Digital Factory) i simulacije pri razvoju proizvoda	CNC obradni strojevi i/ili automatizirana proizvodna linija	Komunikacija čovjek – stroj (radnik upravlja CNC obradnim strojevima) ili proizvodnom linijom Komunikacija stroj – stroj (machine to machine - M2M)	Proizvod ili transportni sanduk ima zalijepljen barkod koji se ručno očitava na svakom radnom mjestu	U bazi podataka na računalnom serveru možete očitati koliko sirovine, dijelova i proizvoda trenutno imate u ulaznom skladištu te pojedinim međuskladištima u proizvodnji	U bazi podataka na računalnom serveru možete očitati koliko gotovih proizvoda trenutno imate u izlaznom skladištu	Upravljanje kvalitetom prema konceptu Cjelokupnog upravljanja kvalitetom (Total Quality Management – TQM) Upravljanje kvalitetom prema sustavu norma ISO 9000	Pojedni odjeli su povezani preko Računalom integrirane proizvodnje (Computer Integrated Manufacturing – CIM)	Koriste se pojedini elementi TPS i GALP (npr. Kaizen, 5S, Just-in-Time - Upravo na vrijeme, Value Stream Mapping - Dijagram toka vrijednosti, Jidoka i dr.)
Industrija 4	Pri razvoju proizvoda koriste se Virtualna stvarnost (Virtual Reality), 3D skeniranje i Brzi razvoj prototipova (Rapid Prototyping)	Moderni obradni centri s automatiziranim transportom i/ili robotske stanice na automatiziranoj proizvodnoj liniji	Intranet komunikacija (putem vlastite računalne mreže)	Proizvod ili transportni sanduk ima RFID-tag koji se automatski očitava na svakom radnom mjestu	U aplikaciji na svom smartphone ili tablet uređaju možete očitati koliko sirovine, dijelova i proizvoda trenutno imate u ulaznom skladištu te pojedinim međuskladištima u proizvodnji	U aplikaciji na svom smartphone ili tablet uređaju možete očitati koliko gotovih proizvoda trenutno imate u izlaznom skladištu	Upravljanje kvalitetom prema konceptu Six Sigma	Integracija PLM, Planiranje resursa poduzeća (Enterprise Resource Planning – ERP) i (Management Execution System – MES) preko Informacijske okosnice (Information Backbone) i Oblaka (Cloud)	TPS i GALP principi uvedeni su kroz cjelokupan poslovni proces – tzv. Lean Management 2.0 (npr. softverska aplikacija za Kaizen preko smart mobitela)

Rangiranje odgovora

Odaberite odgovor koji najbolje opisuje **upravljanje radnim nalogima** koje dominira u Vašem proizvodnom sustavu:

Industrijska generacija

Usmena komunikacija čovjek - čovjek (rukovoditelj objašnjava radni nalog radnicima) 1.

Pismena komunikacija čovjek - čovjek (rukovoditelj predaje pisani radni nalog radniku) 2.

Komunikacija čovjek – stroj (radnik upravlja CNC strojevima ili linijom) 3.

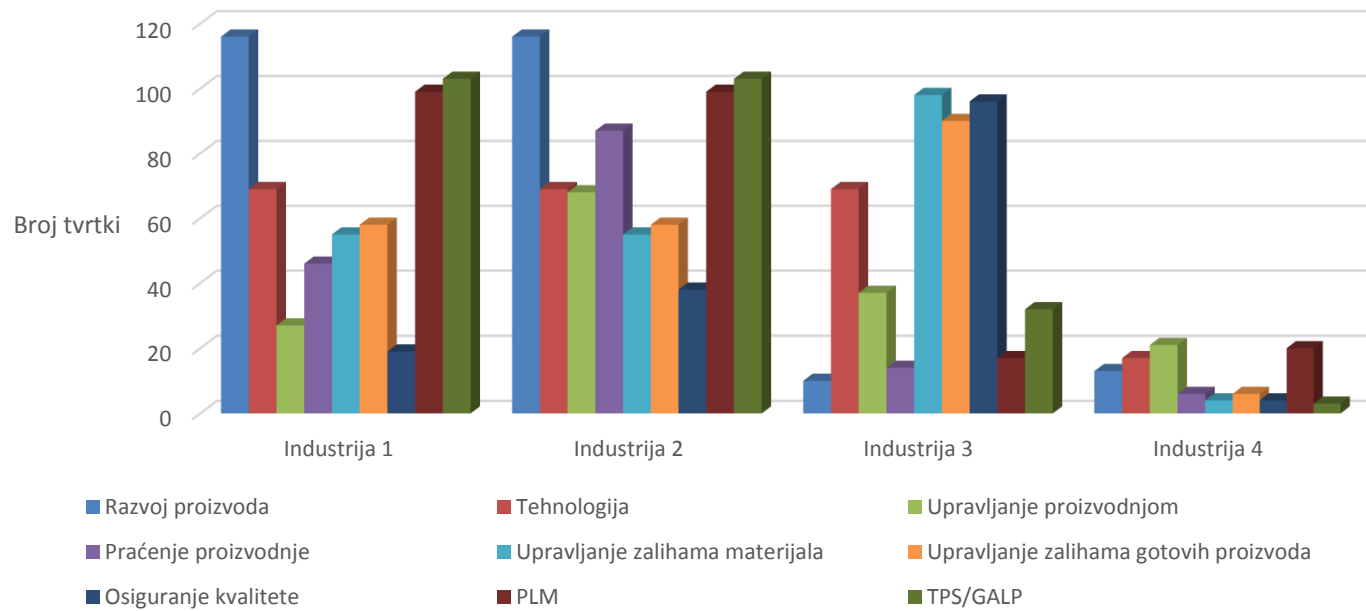
Komunikacija stroj – stroj (M2M)

Intranet komunikacija (Cloud) 4.

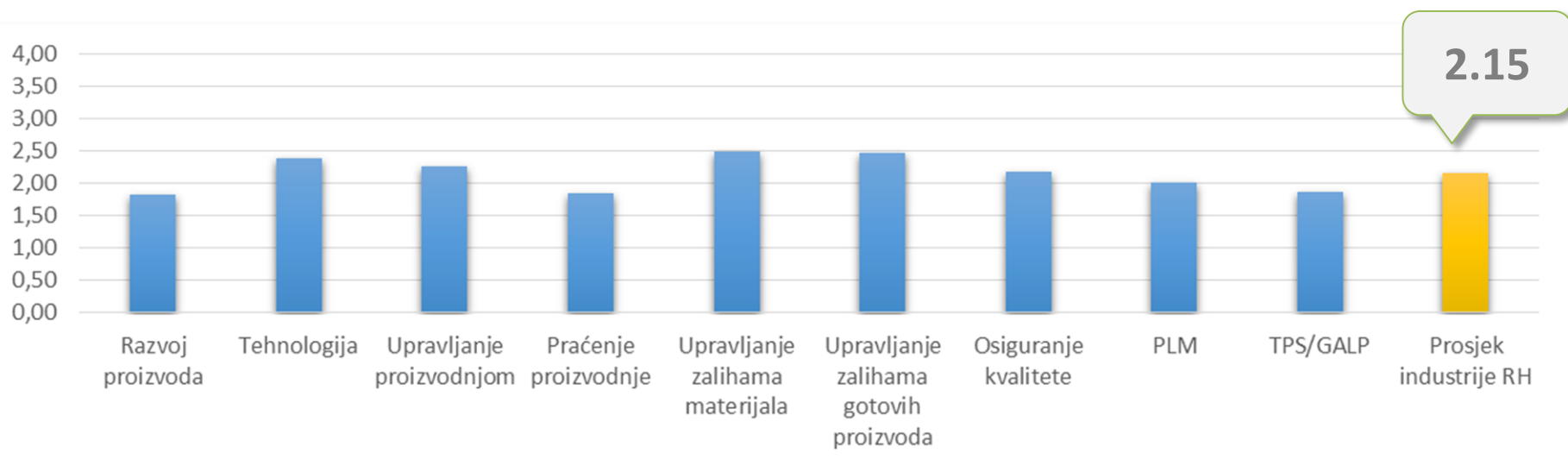
Bodovi: 2.5

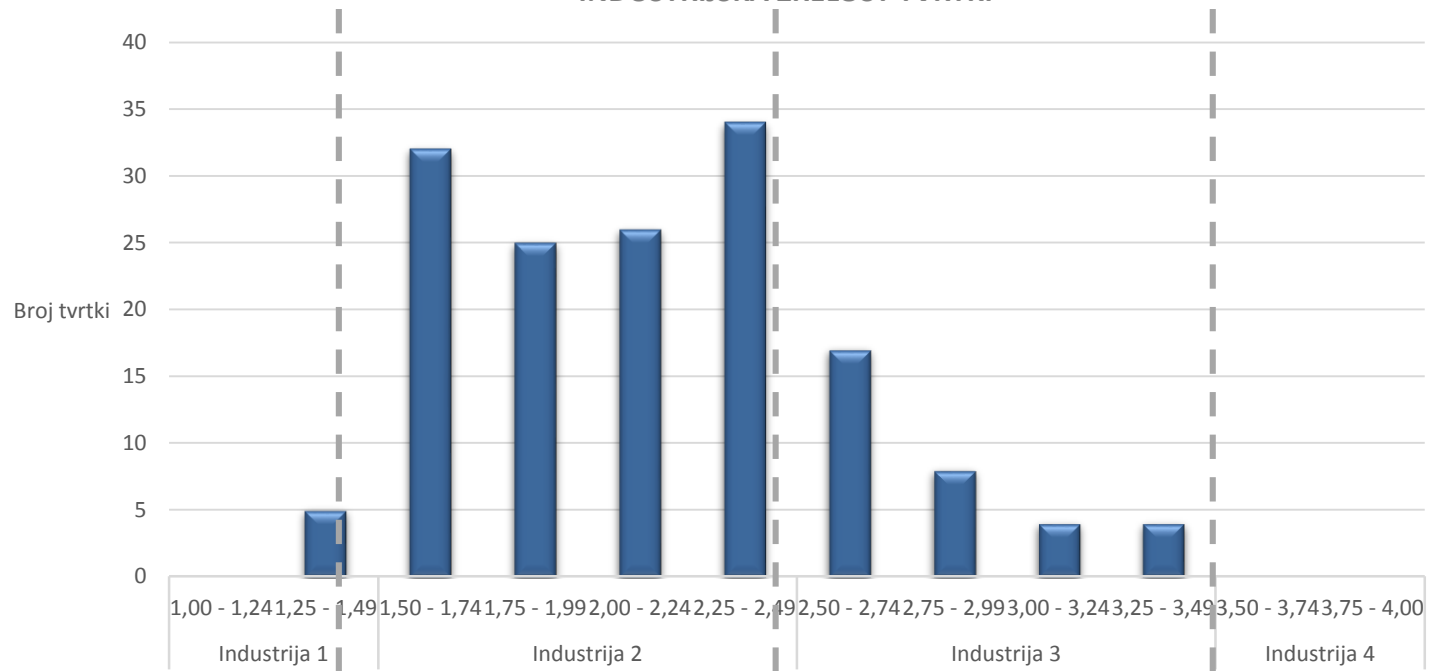
POZICIONIRANJE TVRTKI PREMA RAZVIJENOSTI POJEDINIH SEGMENTATA

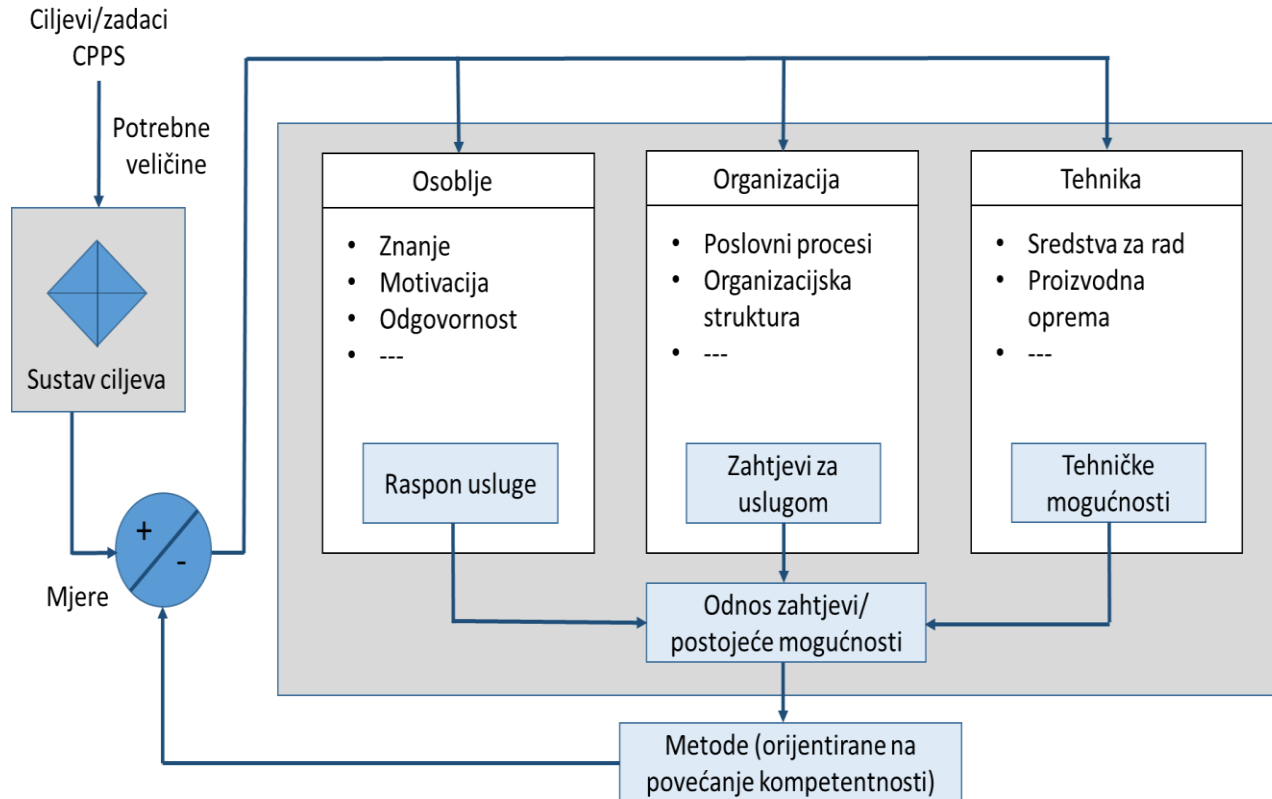
RAZINA INDUSTRIJSKE ZRELOSTI ZA ODREĐENE SEGMENTE PROIZVODNJE I
PROSJEK CJELOKUPNE INDUSTRIJE RH

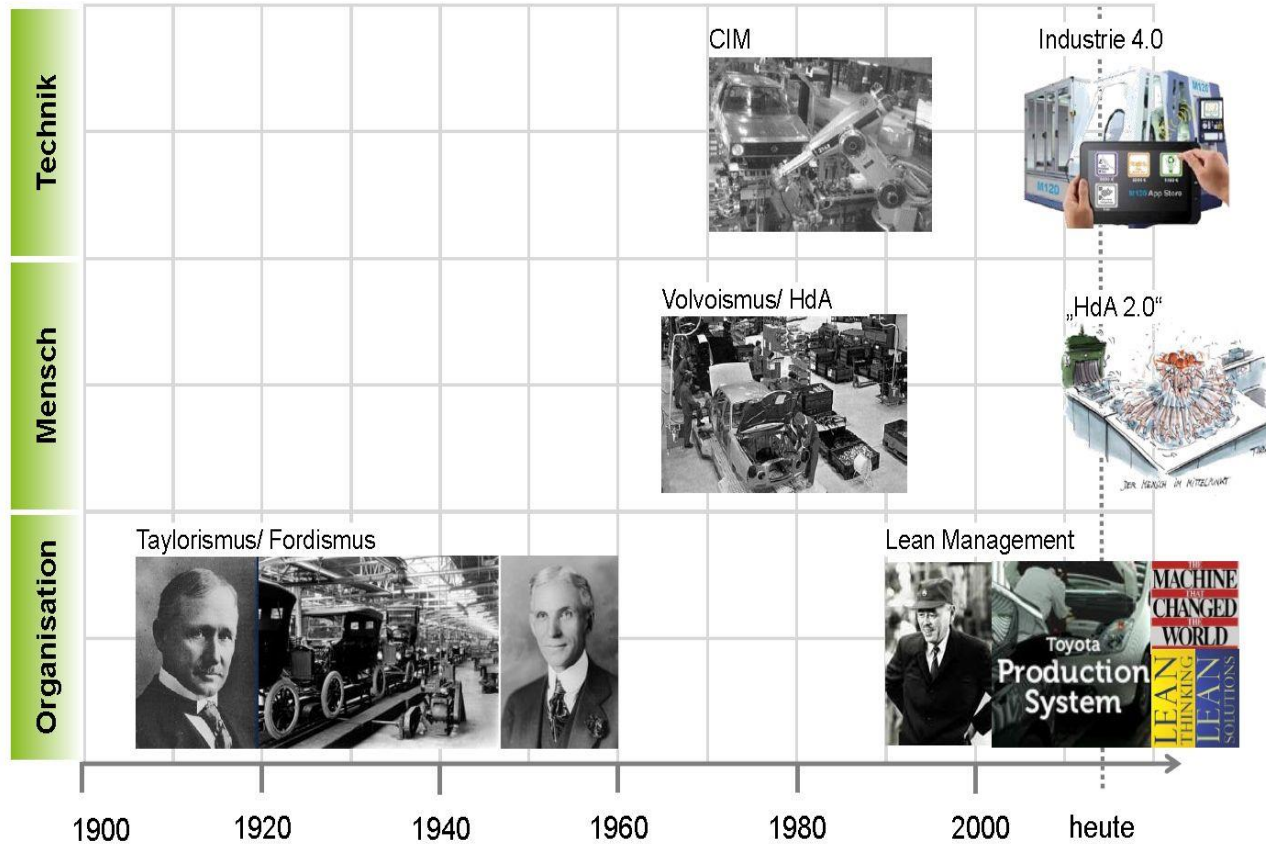
INDUSTRIJSKA ZRELOST TVRTKI

Upravljanje Kibernetetsko-fizikalnim proizvodnim sustavom (CPPS)

Paradigme oblikovanja proizvodnih sustava

Paradigme oblikovanja proizvodnih sustava

Organisationszentriert

Mensch
Technik
Organisation

Lean Management

Technikzentriert

Mensch
Technik
Organisation

Industrie 4.0

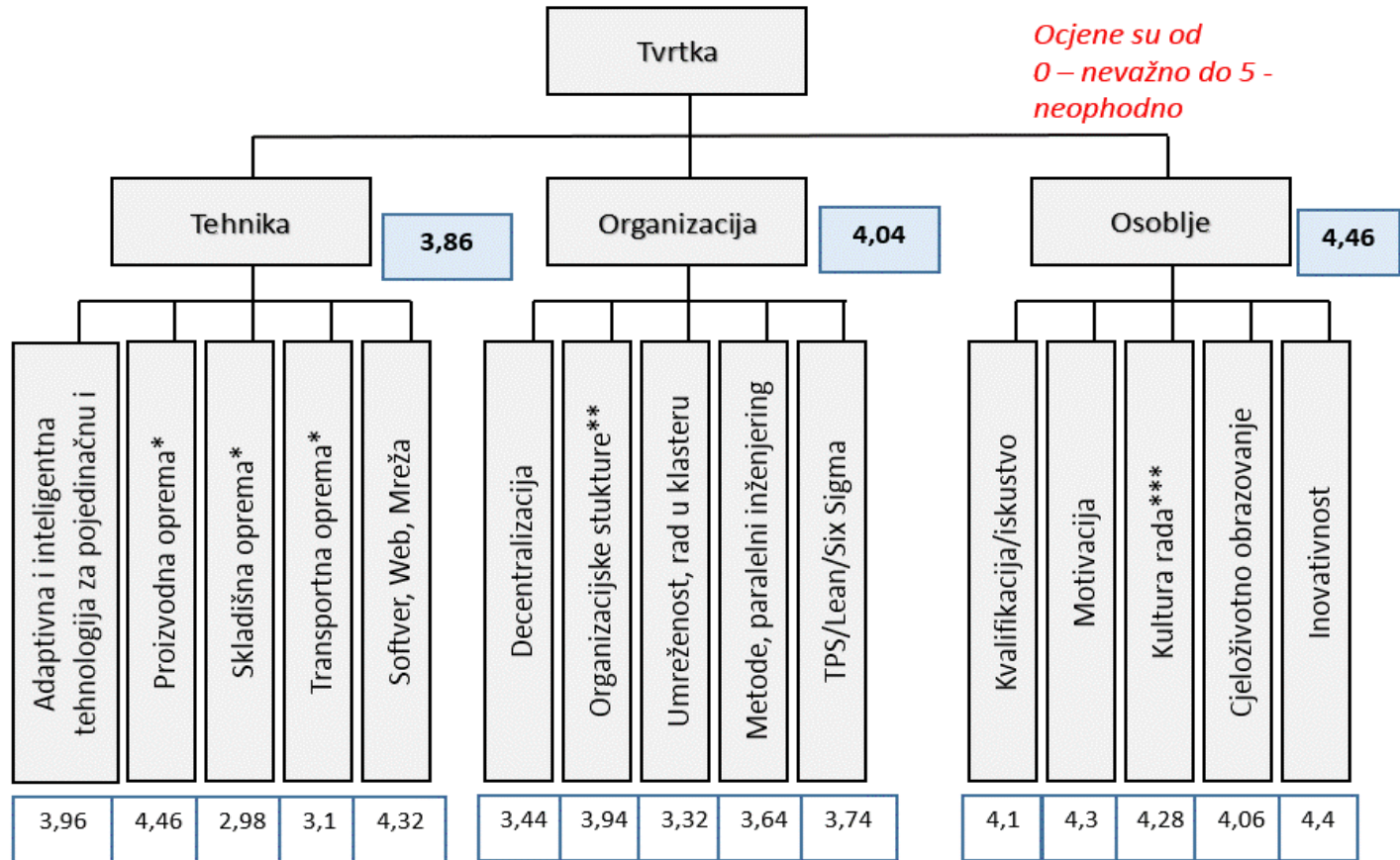
Humanzentriert

Mensch
Technik
Organisation

Humanisierung der Arbeit 2.0

Rezultati ocjene tehnike, organizacije i osoblja

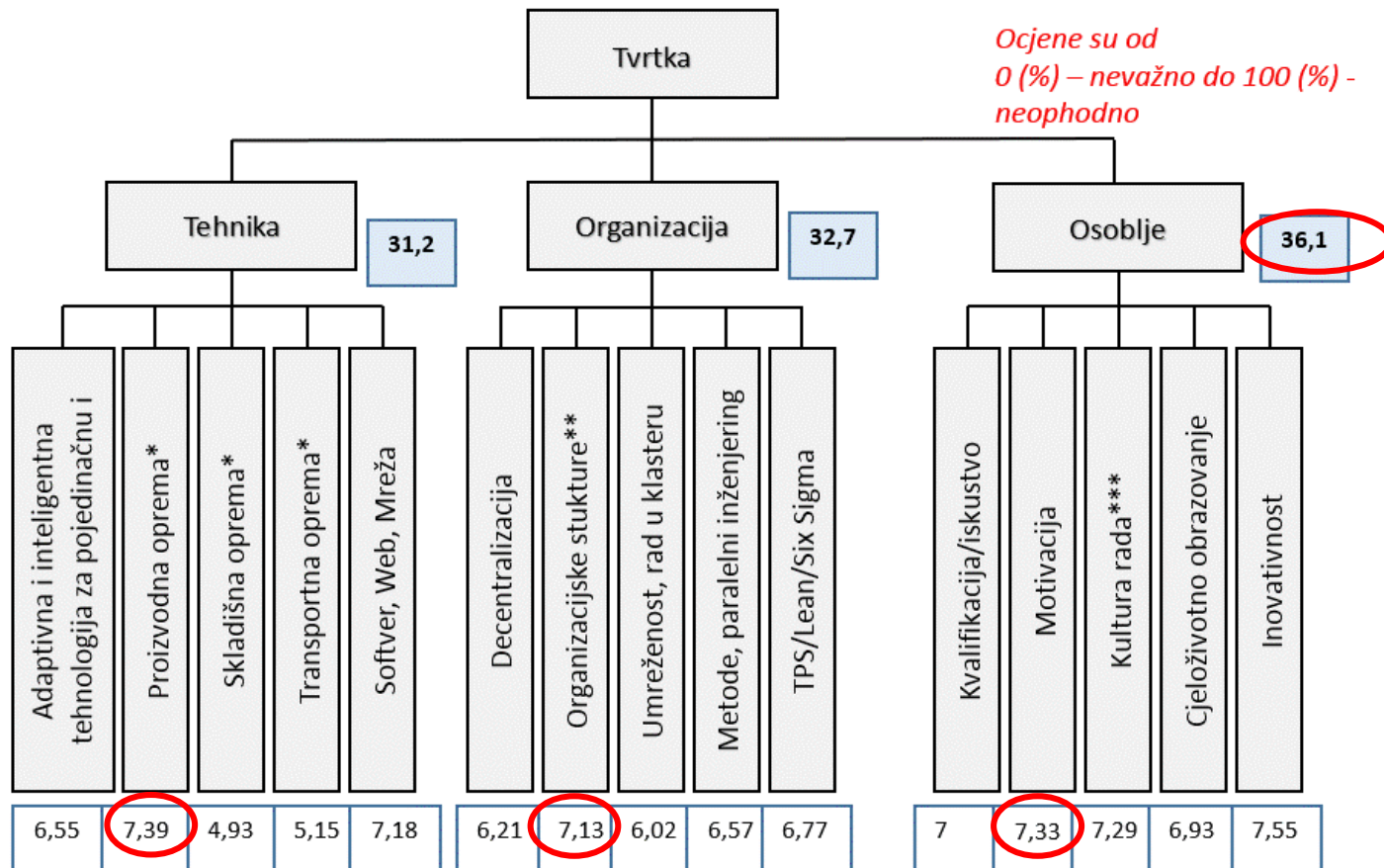

* Modularnost, fleksibilnost, inteligentne komponente, automatizacija

** Funkcionalna vs. procesna, projektna, fraktali, profitni centri

*** Holistički, interdisciplinarni pristup, timski rad

Rezultati ocjene tehnike, organizacije i osoblja u postocima

* Modularnost, fleksibilnost, inteligentne komponente, automatizacija

** Funkcionalna vs. procesna, projektna, fraktali, profitni centri

*** Holistički, interdisciplinarni pristup, timski rad

Analiza osoblja i organizacije

- 1. Dobna struktura.** Poduzeća ulažu znatne napore na dovođenje mladih radnika sa fakulteta ili iz škole koji su u mogućnosti pratiti suvremene promjene i napredak tehnologije. Dobna skupina koja dominira u takvim poduzećima je 30-ak godina. Ipak u nekim poduzećima još uvijek postoji i određeni postotak starijih zaposlenika s velikim iskustvom i znanjem (50-60 godina).
- 2. Razina kvalifikacije**
  - Od 5-10% radnika zaposlenih u poduzeću posjeduje VSS, magisterij ili doktorat. Uglavnom se radi o poduzećima s većim brojem zaposlenika (>100). Dio tih zaposlenika se bavi i istraživanjem i razvojem. Starija poduzeća s dugom tradicijom i obiteljska poduzeća uopće nemaju odjel istraživanja i razvoja.
  - Poduzeća se također žale i na nedostatak određenih znanja i kompetencija. Pored nedostatka kvalitetnih inženjera i visokoobrazovanih stručnjaka prisutna je isto tako i oskudica učenika koji završavaju neku od srednjih strukovnih tehničkih škola. Uglavnom se radi o nedostatku industrijske prakse završenih učenika i studenata, znanju stranog jezika, primjeni računala u razvoju proizvoda i proizvodnji, numeričkom upravljanju alatnim strojevima, temeljnim znanjima s područja strojarstva, brodogradnje i mehatronike itd.
  - Samo rijetka poduzeća stipendiraju učenike i studente za vrijeme srednje škole i fakulteta i na taj način barem djelomično pokušavaju zadovoljiti svoje potrebe za kvalitetnim zaposlenicima

Analiza osoblja i organizacije

- 3. Motivacija.** Poduzeća često ne nude nikakav oblik motivacije svojim zaposlenicima. Neka poduzeća smatraju da je dovoljna motivacija i sama plaća koja je redovita. U onim poduzećima pak koja imaju takvu praksu najčešći oblik motivacije zaposlenika je novčana stimulacija na plaću. Rijetka poduzeća pored takvih standardnih oblika motivacije nude i određene nagrade svojim radnicima.
- 4. Inovativnost.** Poduzeća uglavnom nemaju razrađen sustav praćenja inovativnosti zaposlenika. Iznimke su ona poduzeća koja imaju službu koja prati inovativnost i prijedloge za poboljšanjima od strane zaposlenika te takve prijedloge nagrađuje i honorira. Takva poduzeća posljedično takvim pohvalnim praksama i običajima ostvaruju značajne godišnje uštede u svom poslovanju. Uglavnom se radi o poduzećima koja u velikoj mjeri surađuju s inozemnim kompanijama i visoki udio svoje proizvodnje izvoze.
- 5. Cjeloživotno učenje (Life-Long Learning).** Poduzeća su ocijenila da su važna područja za cjeloživotno obrazovanje: **poznavanje stranih jezika, poznavanje zakonske regulative, menadžerske vještine, poznavanje ISO normi i standarda osiguranja kvalitete proizvoda, računalom podržano konstruiranje i proizvodnja, dizajn, poznavanje konkretnih računalnih programa i alata, poznavanje novih tehnologija, rukovanje opremom i strojevima itd.** Rijetka su poduzeća čiji zaposlenici provedu više od 5 dana godišnje na usavršavanju. Također 95% poduzeća nema sustavno riješenu prekvalifikaciju zaposlenika niti omogućuje svojim zaposlenicima samostalno stjecanje odgovarajućih znanja i vještina posredstvom interneta.

Iske-ov zakon:

$$\text{NZ} + \text{SO} = \text{SSO}$$

**Nova tehnologija + stara organizacija
= skupa stara organizacija**

„Konzentracija isključivo na tehniku je siguran put za vrlo skup neuspjeh”

Osnovne postavke

- **Lean je pretpostavka za sve ostalo!**
- Tko nije završio svoj domaći zadatak na temu Lean i Green, ne može biti uspješan u uvođenju Industrije 4.0!

Postupak:

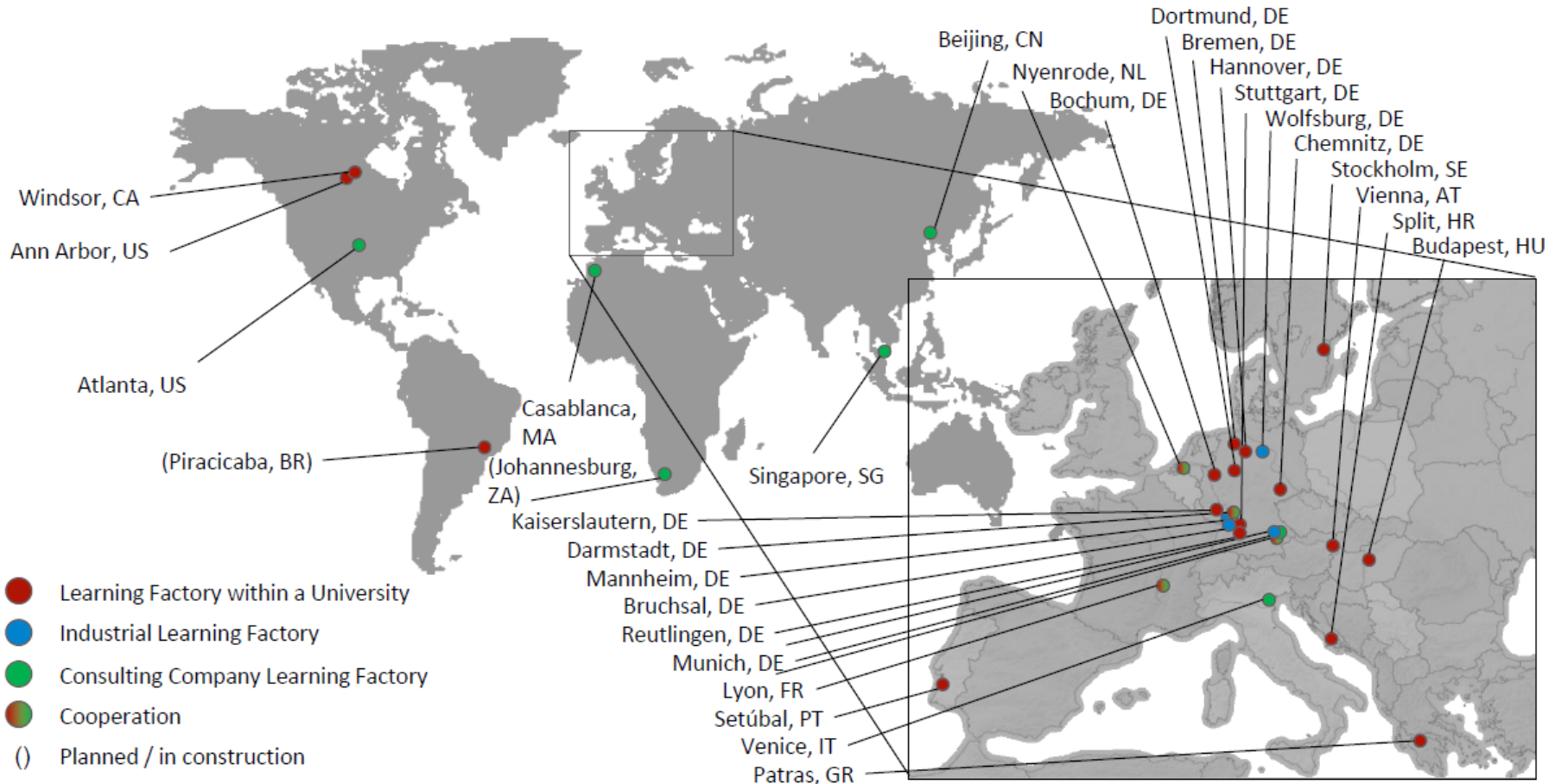
- Trebamo prvo uvesti Lean principe za realizaciju izvrsnih poslovnih/tehnoloških procesa, te te procese podržati s inteligentnom automatizacijom,
- To znači čovjeka i tehniku inteligentno međusobno povezati → osiguranje konkurentske kompetencije

Zaključak analize

- Analiza je pokazala da se hrvatska industrijska poduzeća nalaze na razini Industrije 2.15. Pri tome je zaključeno da se model Industrije 4.0 ne može direktno preslikati na hrvatsku industriju.
- Zaključeno je da su poduzeća svjesna da svoje osnovne slabosti: zaposlenici ne mogu pratiti napredak tehnike i organizacije, te za njima zaostaju čak i više nego što to analizirana poduzeća smatraju. No, s druge strane, uzimajući u obzir da su rijetka poduzeća čiji zaposlenici provedu više od 5 dana godišnje na usavršavanju, te da 95% poduzeća nema sustavno riješenu prekvalifikaciju zaposlenika, **može se zaključiti da poduzeća trenutno nedovoljno rade na usavršavanju i napretku svojih zaposlenika.**
- **Na temelju gornjih postavki može se zaključiti da je potrebno razviti originalni hrvatski model pametnog poduzeća, što je i cilj ovog projekta, koji bi se trebao realizirati kroz istraživanja ovog tima u naredne tri godine.**

Learning Factories are built up all over the globe

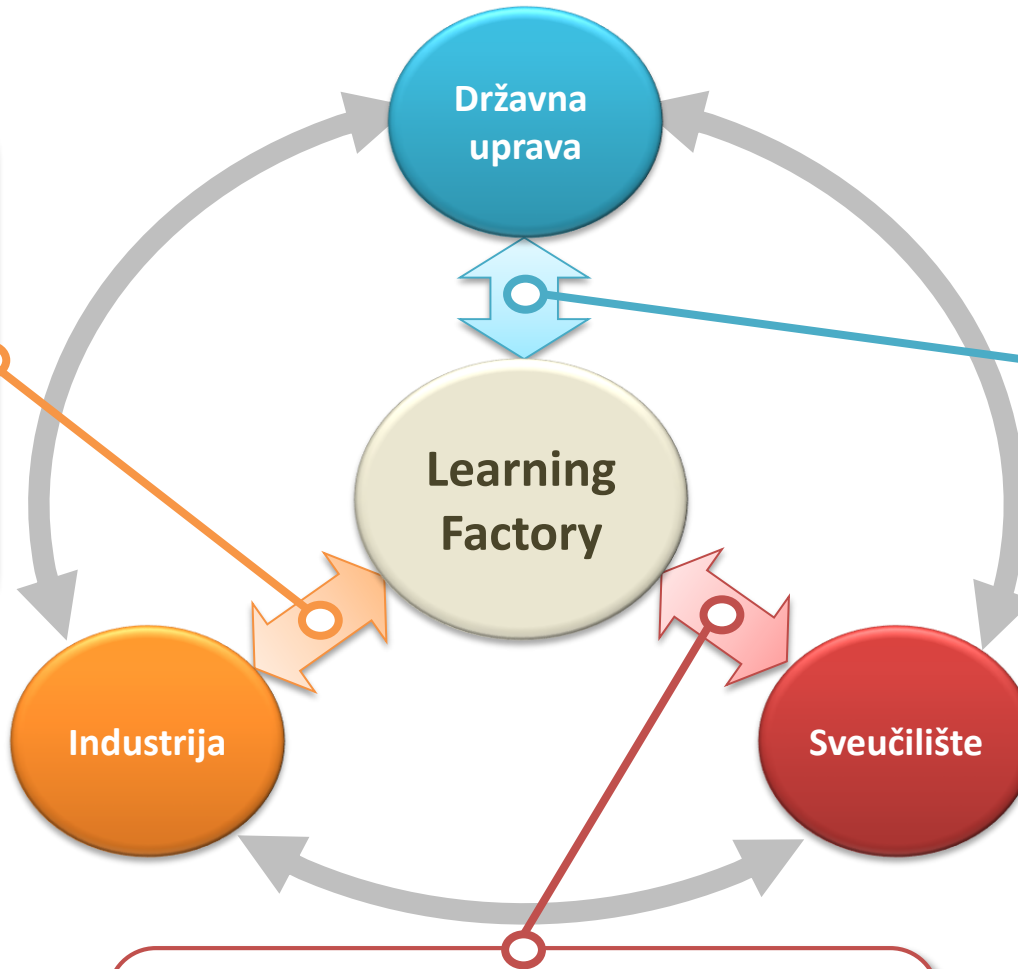

Sources: Abele et al. (2009) – Process-learning factories in industry and universities – Different approaches for excellent education and training
 Wagner et al. (2012) – The State-of-the-Art and Prospects of Learning Factories
 Tisch et al. (2013) – A systematic approach on developing action-oriented, competency-based Learning Factories
 Abele et al. (2013) – Welcoming Speech and Presentation of the Initiative on Learning Factories

Learning Factory povezuje sudionike Triple helix modela

- Suradnja s industrijom
- Realni projekti
- Cjeloživotno obrazovanje - Life-Long Learning
- Transfer znanstvenih istraživanja u industriju

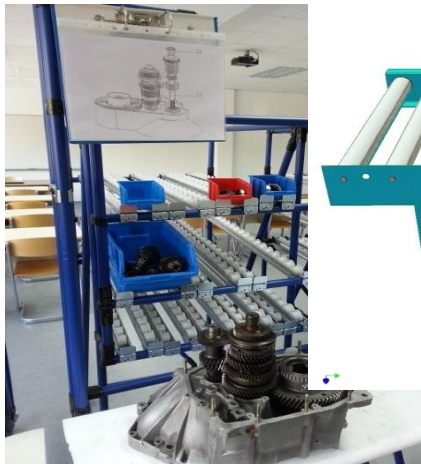
- Identifikacija industrijskih potreba
- Definiranje industrijske strategije
- Spin-off i Start-up poduzeća

- Balansiranje između inženjerskih znanosti i inženjerske prakse
- Novi curriculums i studijski programi

Primjena didaktičkih igara u procesu obrazovanja

Lean montažni proces

NIL Network innovative Learning Factories

<http://www.esb-business-school.de/en/forschung/forschungsprojekte/nil-network-innovative-learning-factories.html>

ZELENA PROIZVODNJA

Green Production

3. seminar: Zelena proizvodnja 2015.

Kao i u dva prethodna seminara, cilj ovogodišnjeg seminara Zelena proizvodnja je povezati sva tri sudionika Triple Helix (trostruka spirala) modela razvoja industrije: državne institucije (ministarstva, županije, gradove, itd), znanstveno-istraživačke ustanove (sveučilišta i institute) i gospodarstvo. U ovom seminaru sudjeluju predavači iz Njemačke (Ansbach University of Applied Sciences) i Hrvatske (Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu).

Tema 3. seminara Zelena proizvodnja 2015 je **Obrazovanje u području Lean i Zelene proizvodnje**. Gost predavač je profesor Constantin May, koji je pokrenuo europsku inicijativu za obrazovanje u Leanu www.lean-educator.eu, a prezentirati će inovacije u području Lean obrazovanja. Iskustva u obrazovanju studenata i stručnjaka iz industrije i uslužnih djelatnosti u Hrvatskoj dati će profesor Nedeljko Štefanić. Tim Katedre za industrijsko inženjerstvo sa FESB-a prezentirat će rezultate kako hrvatskih tako i europskih projekata, te programe obrazovanje.

Kotizacija:

1.000,00 kn + PDV

Organizatori:

LEAN MANAGEMENT INICIJATIVA

Kontakt:

Prof. dr.sc. Ivica Veža
iveza@fesb.hr

University Business Government

Program

08:30 - 09:00

Registracija sudionika

09:00 - 09:15

Pozdravne riječi

09:15 - 09:30

Uvod u seminar

Prof.dr.sc. Ivica Veža, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu

09:30 - 10:30

Innovation in Green and Lean education: How can we educate and train better and different in lean with the purpose of creating a more effective and sustainable lean practice

Prof. Dr. Constantin May, Academic Director, CETPM GmbH at Ansbach University of Applied Sciences

10:30 - 11:15

Obrazovanje za Lean i Zelenu proizvodnju u RH

Prof.dr.sc. Nedeljko Štefanić, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

11:15 - 11:45

Pauza

11:45 - 12:30

Obrazovanje u Learning Factory (Tvornica koja uči)

Dr.sc. Marko Mladineo, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu

12:30 - 13:15

Cjeloživotno obrazovanje "LOPEC - Logistics personnel excellence by continuous self-assessment"

Dr.sc. Nikola Gjeldum, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu

13:15 - 14:00

Promjena kulture rada s Toyota Kata

Prof. dr.sc. Ivica Veža, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu

14:00

Ručak

21. rujna 2015.

Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Split

Sadržaj

1. Uvod Mega trendovi
2. Industrija 4.0
3. Projekt Inovativno pametno poduzeće
4. Zaključak

Zaključak

- Visoka preciznosti, vrhunska kvaliteta proizvodnje individualiziranih pametnih proizvoda su budućnost uspješnih europskih izvozno orijentiranih gospodarstvima.
- 80% svih inovacija u proizvodnju se temelje na ICT. Oni će dovesti do Smart Tvornice, Zelene i Urbane proizvodnje.
- Četvrta Industrijska revolucija će se temeljiti na kibernetiskim-fizičkim sustavima, Internetu stvari i Internetu servisa. To će generirati ogromne BIG tokove podataka koji se mogu sakupiti i analizirati u cilju boljeg korištenja resursa i visokokvalitetnu proizvodnju.
- Industrijski asistentski sustavi su potrebni za podršku, pomoć i obuku nove generacije radnika u pametnim tvornicama.
- Prošireni i dualni sustavi stvarnosti omogućuju individualizirani tok rada i brzo usvajanje novih proizvodnih procesa.

Brutto dodana vrijednost izabranih branši u Njemačkoj (Mrd. €)

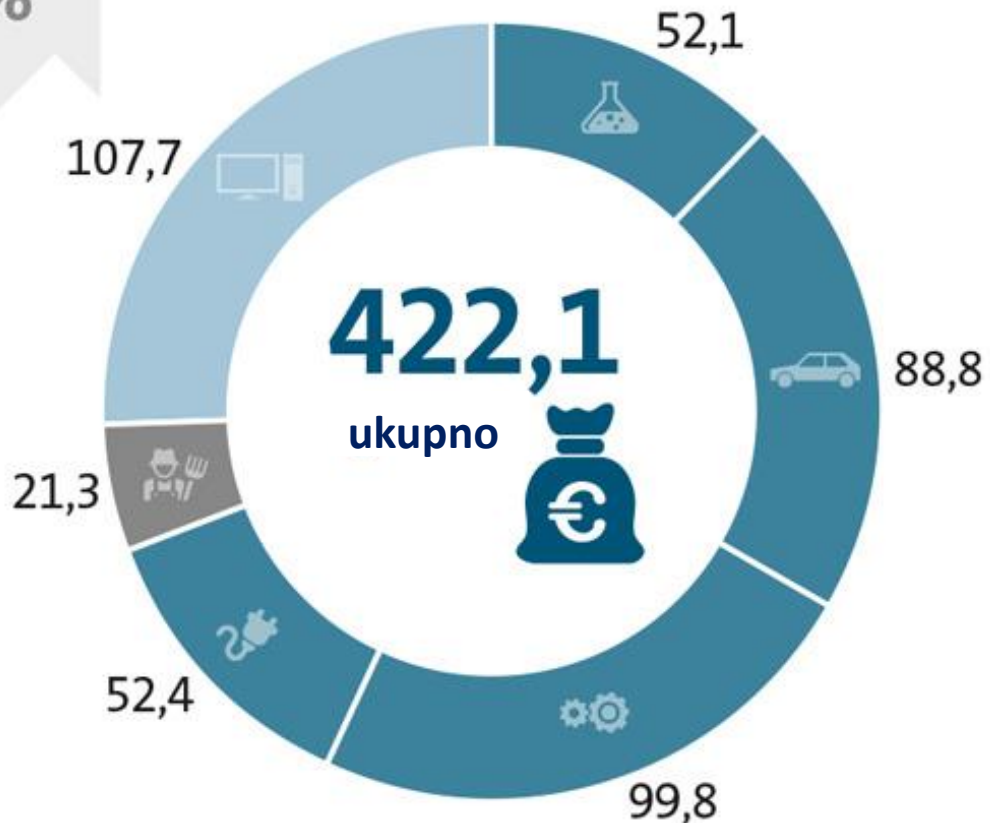
* prognoza ** godišnji porast

2013

1,7%**

2025*

Kemijski proizvodi

Automobilska industrija

Strojarstvo

Električna oprema

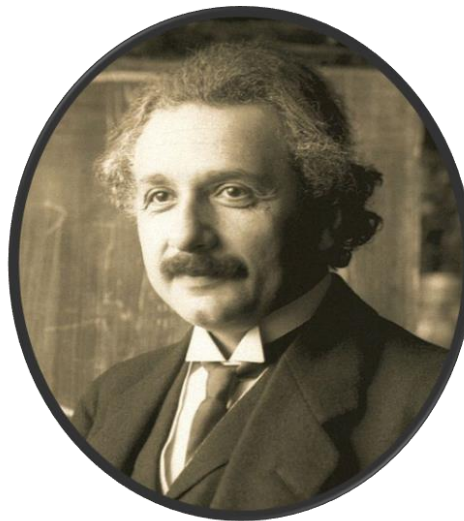
ICT

Poljoprivreda

“Ludost je ponavljati uvijek nanovo istu stvar i očekivati različite rezultate.”

Albert Einstein, Fizičar
(1879 - 1955)

Zahvaljujem se na pažnji!

